No 2673 Zaterdag 25 Mei 1935 52ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.– bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S. Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.–
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

De Katholieken en de Film.

Er wordt tegenwoordig over niets zoveel geschreven als over de film en het bioscoopbezoek. Een bewijs dat er „something rotten" is.

En feitelijk was het reeds lang zo.

Er was een tijd, dat de katholieke pers zich onthield van alle critiek op Films, omdat men van het standpunt uitging: **De Bioscoop is geen plaats voor katholieken,** dus zwijgen wij er over.

Deze houding heeft ons echter immer een idee gegeven van struisvogelpolitiek.

Wij hebben rekening te houden met het feit, dat vele Katholieken geregeld een bioscoop bezoeken en tot dusver slechts konden afgaan op aankondigingen, op hoeken van straten aangebracht, en op de annonces in... de neutrale bladen.

Voor jaren gold nog als goede regel bij de Katholieken: **„het genot zoeke men in huis"; de bioscoop is geen plaats waar Katholieken behoren te komen.**

En die regel geldt thans meer dan ooit.

De zaak is echter, wordt daar aan vastgehouden? En laten wij volmondig erkennen: „neen".

Dit moge men betreuren, ik geef grif toe,er is reden voor, maar het te negeren gaat niet en thans kan de algemene regel van afkeuring niet meer gelden en dient het kaf van het koren te worden onderscheiden.

In de laatste 10-tallen jaren was dan ook in de katholieke pers een merkbare verandering te bespeuren, die in het laatste jaar is uitgegroeid tot een geweldige film-actie in alle landen.

Van Rome uit kwam op 27 April 1934 een schrijven van Kardinaal Pacelli aan de voorzitter van het Office Catholique International du Cinematographe, wat verschillende richtlijnen gaf niet alleen van negatieve actie maar ook van positieve, n.l. katholieke filmproductie.

En sindsdien vinden we in alle landen dat de Katholieken zich organiseren tot een geweldige actie tegen het vuile en het zedenbedervende werk wat tot nu toe door de filmproductie over de wereld verspreid werd.

In Nederland zijn verschillende acties op dit gebied aan het werk en de R.K. Zuidelijke filmkeuring hebben zelfs door hun boycot het vorig jaar een geweldige strijd uitgelokt tegen de machtige Nederlandse Bioscoopbond.

Ook in België en Engeland is men een machtige actie begonnen en in dit laatste land heeft men reeds bereikt, dat de katholieken zich ervan bewust geworden zijn **dat zij verplichtingen hebben met betrekking tot de cinema, zij het ook maar als bioscoopbezoekers.**

Op dit gebied zal echter op Curaçao nog veel opvoedend werk moeten verricht worden. Onze katholieken zullen diep overtuigd moeten worden van de woorden van den Amerikaansen Kardinaal Dougherty, met instemming overgenomen door het Pauselijk blad „de Osservatore Romano" van 10 Februari.

„dat de bioscopen zoals zij altijd waren „en zoals zij nog zijn, moeten worden vermeden als naaste gelegenheid van zonde!"

Genoemde Kardinaal met het gehele Amerikaanse episcopaat achter zich heeft in de Ver. Staten echter een geweldige campagne ontketend tegen de slechte film door het aan onze lezers reeds bekende legion of Decency.

In een onderhoud over de actie van het Legioen der Eerbaarheid verklaarde de Aartsbisschop van Philadelphia o.m. het volgende:

Als gij wilt weten waarom verschillende bioscopen door het „Legion of Decency" geboycot zijn, dan antwoorden wij u, dat het verkeerd is, gelegenheden te bezoeken, die gelegenheden van zonden zijn. Deze bioscopen moeten vermeden worden omdat zij iedere bezoeker in gevaar brengen om zonde te bedrijven. De boycot tegen de bioscopen waar onzedelijke films worden vertoond, blijft gehandhaafd zolang zij niet zijn georganiseerd, al zouden de fabelachtige salarissen van enige artisten van Hollywood (waarvan er enige zijn gehuwd, maar ook weer gescheiden) en de inkomsten van de eigenaars der bioscopen die zedeloze films laten draaien, daardoor bedreigd worden. Een enkele oogopslag op hun reclameplaten is voldoende om te weten wat voor films er gedraaid worden. Zelden is iets behoorlijk daarbij, en het is welhaast een uitzondering als er een goede film loopt. Meer dan 300.000 katholieken (alleen in het bisdom Philadelphia) hebben thans schriftelijk verklaard geen enkele bioscoop te zullen bezoeken, die wij aangewezen hebben als zijnde gevaarlijk voor geloof of zeden.

Wanneer een jongeman binnentreedt in de duisternis van een geboycotte bioscoop dan ziet en hoort hij de elegant geklede gangsters, in hun moderne costuums met flonkerende ringen. De held komt in een danszaal en is onmidellijk omgeven door jonge vrouwen, die hem buitensporig aanbidden en daarvoor beloond worden met vorstelijke geschenken. Hierna gaat de gangster met zijn ultra moderne auto een rijtoer maken door de stad, waarbij hij overvloedig gelegenheid heeft om de politie te bespotten. De held van de misdaad viert zijn trionfen en de toeschouwer wordt gesuggereerd dat hij hetzelfde geluk kan bereiken, wanneer hij de held van de film tot voorbeeld kiest. En zo zet de jonge man, die deze film geregeld gaat zien, de eerste stap op de weg, die voert tot diefstal en moord en tenslotte tot de electrische stoel in Sing Sing.

De filmmagnaten zullen ons opmerken dat de gangsters in hun films tenslotte worden gestraft, maar blijkens een daartoe ingestelde enquête weet ruim 80 procent der filmhelden den strafrechter te ontkomen. Slechts weinig hebben wij u te zeggen over de films met erotische inhoud. Wij bevinden ons hier als op een zeer dunne ijsvloer, waar niemand ongedeerd overheenloopt.

Tot zover Kardinaal Dougherty.

Maar het waren niet alleen de katholieken die de strijd aanbonden.

De grootste Protestantse verenigingen onder leiding van dr. S. Partes-Cadman en de Israelitische kerk onder leiding van S. Wise den opperrabijn van New-York betuigden hun sympathie aan deze beweging.

En thans zijn 15 millioen Amerikanen aangesloten bij de boycot van de slechte bioscopen in de Ver. Staten.

Van welk een invloed deze actie geweest is, moge blijken uit het volgende feit.

De vorige week ontvingen we de lijst van Amerikaanse filmen in dit laatste jaar gedraaid in de Amerikaanse bioscopen en gekeurd door het legioen.

Deze lijst bevat een 780 filmen, waarvan 50% goed is, 40% voor volwassenen toelaatbaar en slechts 10% ongeschikt.

En het zal nog beter worden, want het legioen heeft weten te bereiken dat de officieele Staatsfilmkeurder Hays is afgezet en in zijn plaats gekomen is de practiserende katholiek. Joseph Breen, die zelfs den groten Lubitsch aandurfde en hem verschillende scènes in The Merry Widow liet veranderen.

De vloedgolf van de film reeds bij de bronnen, in de Studios te regelen, dat is de weg, waar men heen moet, om van de wereld een massa kwaad af te wenden.

In verschillende landen gaat het die kant reeds aardig op, met Amerika, Duitsland en Italië als baanbrekers.

Maar dan nog moeten de katholieken in die landen waar slechts bioscopen zijn, zich bewust worden, **dat zij verplichtingen hebben met betrekking tot de cine, zij het ook maar als bioscoopbezoekers.**

Deze verplichtingen hebben o.a. de katholieken op Curaçao, waarover de volgende keer.

Het Kruis en de Wereld.

Bij de sluiting van het jubeljaar te Lourdes heeft de Pauselijke legaat kard. Pacelli een indrukwekkende rede gehouden, vol actualiteit, en van toepassing op de huidige toestand van Wereld en Kerk.

Slechts dit stuk willen we uit die welsprekende rede aanhalen.

De oceaan der mensheid is bewogen, de volkeren worden opgeheven als de baren der zee en slaan tegen elkander onder windstoten der sociale en politieke passies, de poorten en de stranden van de vrede worden geschokt door de ontketende golven: de duisternis van de toekomst verergert nog de onrust.

In wien zullen wij onze hoop stellen voor kalmte, rust, voor vrede? Wie zal wind en stormen doen bedaren, wie zal de harten richten en de besluiten der staatslieden met de ontzaglijke taak, de volkeren in harmonie te brengen door het recht?

Wie zal hun toewijding vruchtbaar maken om de vrede te verzekeren en de mensheid van haar angsten te bevrijden? Vreest niet mijn broeders: over de golven en door de stormen gaat in de schaduw der tabernakelen de Heer van hemel en aarde; en Hij zal tot ons komen en zeggen: hebt vertrouwen, Ik ben het, vreest niet.

Heeft Hij niet beloofd met ons te zijn tot aan het einde der eeuwen? Het kruis blijft overeind, sterk gemetseld in onfeilbaar geloof.

Zeker de angst en de nood, die in de sociale orde heerst en haar ontwrichting is groot. Ook naar deze zien wij het hart van Christus zich toebuigen. Als nog maar de ellende de arme verloren zonen terugvoerde aan de voeten van den vader, die in de Hemelen is, om Hem het dagelijks brood te vragen, dat noch het vernuft noch de arbeid steeds kan verzekeren! Zij zouden dan zelf het geneesmiddel vinden. Maar neen, de bezorgdheid om het dagelijks brood en de deprimerende zekerheid van de volgende dag, absorberen de physieke en morele krachten van vele mensen. Zij zien het Kruis en begrijpen niet meer zijn kracht. Erger nog, voor velen is het Kruis opnieuw een dwaasheid geworden zij stoten weer het blinde verwijt uit: Wij willen wel geloven, maar daal dan eerst af van het kruis!

Wat het tragische inderdaad moet worden genoemd, is, dat die afkeer van het kruis juist tot zijn grootste felheid wordt gebracht door hen, die het fundamentele dogma der zonde verwerpend, zelfs het denkbeeld van de Verlossing van zich afwerpen als beneden de waardigheid voor de menselijke waardigheid.

Met de illusie een nieuwe wijsheid te verkondigen, zijn zij niet anders dan lamentabele plagiaten, die deze wel zeer oude dwaling in een nieuw kleed pogen te hullen. Weinig komt het er op aan, of zij zich scharen om de vlag van de sociale revolutie, of dat zij zich inspireren op een valse opvatting van de wereld en van het leven, of dat zij bezeten zijn van superstities van bloed en ras.

Hun philosophie, zowel van de een als van de ander berust op beginselen, essentieel tegenovergesteld aan die van het christelijk geloof en tot geen enkele prijs is de kerk bereid, met hen te pacificeren om aan hen concessies te doen.

De kerk, bruid van Christus, zal doen zien, dat al wie haar af wil trekken van Christus, haar bereid zal vinden duizend calvaries te bestijgen, liever dan ooit ook maar het minste teken te geven van een schuldige medeplichtigheid, daar waar de goddelijke wet niet veroorlooft te wikken.

De kerk der catacomben, de kerk der Martelaren,, de kerk der Belijders, der Pausen, der heldhaftige Bisschoppen, is niet een voorbije geschiedenis, zij is de levende werkelijkheid, die zich altijd actief toont, altijd sterk, onbuigzaam, zonder dat men haar ooit zal kunnen doen zwichten om dat een bedreiging haar zal kunnen doen sidderen. De Kerk, die strijdt, maar ook lijdt, want zij is moeder, evenals Maria; zij is het mystieke lichaam van Jesus.

Steunt het Apostolaat Ter Zee.

De Gouden standaard.

Haar historische ontwikkeling en betekenis voor het economische leven.

In een vorig artikel bespraken wij het goud en de goud-productie, thans zullen wij de betekenis der gouden standaard nader uiteenzetten.

De oudste vorm van gouden standaard de z.g. klassieke of automatische gouden standaard, deed zich voor in de betrekkelijk primitieve maatschappij, waar het geld uitsluitend bestond uit munten, en waar geen bankbiljetten of andere betalingsmiddelen in gebruik waren. Zij behoort dus reeds lang tot het verleden. Haar werking was als volgt: Voerde een land meer in dan uit, dan moest de betaling van het import-saldo geschieden in goud. Het goud vloeide dus af, en hierdoor daalden de binnenlandse goederenprijzen, zodat deze lager werden dan de buitenlandse. Er kon dus voordeliger geexporteerd worden. Door de betaling der vermeerderde vorderingen, die hierdoor ontstonden, vloeide het goud weer terug.

Wij schreven hierboven: „Het goud vloeide dus af, en hierdoor daalden de binnenlandse goederenprijzen." Wij veroorloven ons een kleine afdwaling, om dit uiterst belangrijk verschijnsel nader te verklaren. Er bestaat verband tussen de goederen-prijzen en de hoeveelheid circulerend geld. Stel, dat op een zeker moment de totale beschikbare goederenvoorraad is G en dat hiertegenoverstaat een hoeveelheid geld van gelijke geld-eenheden. Elke geld-eenheid stelt dus a.h.w. een bewijs van deelgerechtigdheid voor op 1 deel der hoeveelheid goederen. Verdubbelt thans de hoeveelheid n geld tot 2N geldeenheden, dan betekent dit, dat men ook tweemaal zoveel geld-eenheden moet bezitten, om eenzelfde hoeveelheid goederen te kunnen kopen. De goederen-

Met de K XVIII op reis

verteld door Luit. Leeuwenburg in de Kath. Illustratie.

Rio de Janeiro, waarvan we ons zoveel voorgesteld hadden, viel ons eigenlijk op de eerste dag wel erg tegen. Niet alleen, dat het panorama van de baai met de rondomliggende bergen geheel in nevels en laaghangende regenwolken verborgen bleef, maar hetzelfde deden ook de havenautoriteiten die ons een ligplaats moesten aanwijzen. Weliswaar hadden de Braziliaanse marineautoriteiten ons een ligplaats op de marinewerf toegedacht, maar met het oog op de diepgang van Hr. Ms. K VXIII kon daarvan geen gebruik worden gemaakt. Zo waren we dan 's morgens 9 uur maar ergens in de baai voor anker gegaan en in afwachting wat zou gebeuren konden wij geduld zitten oefenen, hetgeen ons in de eerstvolgende dagen te pas zou komen. Het zag er evenwel niet naar uit, dat we van de zijde der havenautoriteiten snel hulp hadden te verwachten, zodat we ons door bemiddeling van een scheepsleverancier de hulp van een particuliere loods verzekerden, die ons na het vertrek van een Italiaanse mailboot 's middags om 5 uur een keurige ligplaats langs de kade bezorgde. Al deze moeilijkheden hadden intussen een geestdriftig gepensionneerd kolonel van de mariniers, die als tourist te Rio verbleef, niet belet om aan boord te komen om ons te verwelkomen. Hij vertelde veel moois over Rio en over de plannen van de Nederlandse kolonie, maar we waren waarschijnlijk niet in de stemming om deze verhalen naar behoren te waarderen. Uit de berichten van de wal was namelijk ook gebleken, dat er geen mail was aan het gezantschap en dat deze er de eerste dagen ook wel niet zou komen en ten slotte is op de dag van aankomst in een vreemde haven waarschijnlijk niets zo belangrijk als de mail uit Nederland. Wij hadden reeds vroeger bemerkt, dat de postdienst niet erg vlug werkte, maar waar het hier mogelijk bleek dat iedereen, die dat nodig vindt, naar de mailzolders van het postkantoor loopt om te gaan mopperen over zijn particuliere poststukken, is dat ook niet te verwonderen. Er moeten dan ook vele brieven en dergelijke zoek raken: Zo heeft de bemanning van Hr. Ms. K XVIII het postpakket met Nieuwjaarwensen, dat haar door tussenkomst van het comité „Onze Marine" is toegezonden, nog steeds niet ontvangen. De meest zekere bestelling is de vliegpost, maar die wordt dan ook vrijwel geheel door de luchtvaartmaatschappijen zelf geregeld.

Denkende aan „Onze Marine" willen wij hier onze grote dank uitspreken voor de keurige zending versnaperingen, die aan Hr. Ms. K XVIII door bemiddeling het comité per Kon. Holl. Lloyd werd toegezonden. Daar waren voor ieder twee blikjes sigaren van de Karel I fabrieken te Eindhoven, een pot honing van de firma Hans Matthes te Breukelen, een blik biscuits van de S.K.S. wafelbakkerij te Hoogkarspel en een blikje leverpastei van de firma Stegeman en Co. te Deventer. Veel meer dan wij zo ineens kunnen verwerken.

Reeds gedurende de eerste dag werd door ons — zeer opvallend in onze witte uniformen — kennis gemaakt met verscheidene Nederlanders. Ook aan boord kwamen velen van hun belangstelling blijk geven en gedurende ons gehele verblijf in Rio de Janeiro heeft de stroom van bezoekers niet stilgestaan. In het algemeen werd het bezoek slechts toegestaan op de achtermiddag, ten einde de werkzaamheden niet al te zeer te storen. Natuurlijk is het niet mogelijk iedereen toe te laten — de gewone Braziliaan zou het trouwens te veel moeite vinden om aan boord te komen — maar het bezoek was van die aard, dat de wachtdivisie altijd blij was als het avond werd. Want hoe prettig het ook mag zijn iemand de boot te laten zien, wanneer men dat enige keren achter elkaar gedaan heeft en dan meestal in een vreemde taal of met gebaren, dan heeft men er schoon genoeg van.

Van de Brazilianen waren wel de marineschepen het meest belangstellend: meestal waren dat onderzeebootgasten, herkenbaar aan het onderzeebootje bij de onderofficieren op de linkerborst en bij de manschappen op de linkermouw. De conversatie met onze mensen vlotte wel niet erg, omdat het Nederlands aan deze zijde en het Portugees aan de andere zijde nu eenmaal niet veel op elkaar lijken, maar zij in het grondidee dezelfde vakmensen waren, was met aanduidingen veel te verklaren. Op uitnodiging van den commandant van Hr. Ms. K XVIII bezichtigden ook vele Braziliaanse officieren onze boot en met een tiental speciale onderzeeboot-officieren en constructeurs werd een vaarttocht met duikmanoeuvre ondernomen buiten de baai. De Braziliaanse verbindingsofficier — zo juist teruggekeerd van een detachering van een Engelse onderzeedienst — had intussen al zoveel van onzeboot begrepen ,dat hij vol enthousiasme zijn collega's op de verschillende bijzonderheden en voordelen kon wijzen. Brazilië zelf heeft één min of meer moderne onderzeeboot met een waterverplaatsing boven water van 1450 en het grote verschil met Hr. Ms. K XVIII was wel de veel grotere inwendige ruimte van de laatste, die tenslotte maar 850 ton meet. Voor de luchthartige Braziliaan, die in hun rijke vruchtbare landen geen strijd om het bestaan kennen en voorlopig nog geen buitenlandse vijand te verwachten hebben, is een onderzeeboot waarschijnlijk nog niet meer dan een aardig stuk speelgoed. Zij waren dan ook nog niet tot de kern van de onderzeeboot-mogelijkheden doorgedrongen en waren zeer verwonderd dat Hr. Ms. K XVIII in ongeveer één minuut ondergedoken was. Door het snelle tempo waarin alles afgewerkt moest worden, is er waarschijnlijk veel aan hen voorbijgegaan maar na afloop waren allen zeer voldaan; vooral de geimproviseerde rijsttafel, welke hun als lunch onder water werd aangeboden, viel zeer in de smaak.

In het algemeen is de Braziliaan niet gauw enthousiast waar het zaken betreft, die met zijn land niets uitstaande hebben. Dit enorme land met zijn onuitputtelijke, natuurlijke rijkdommen heeft een nog achterlijke bevolking, welke echter zo gevoelig is op het punt van zijn nationale eer en onafhankelijkheid, dat het in dit tropische land onbehoorlijk zou zijn een tropenhelm te dragen, omdat dit het typische hoofddeksel voor koloniën is. Zo zegt ook een Braziliaan nooit, dat zijn land een tropisch land is; hij spreekt van een warm land met een winter en een zomer in plaats van natte en droge moesson, hoewel het laatste juister zou zijn. Het zijn deze kleine gevoeligheidjes, die men moet leren kennen, teneinde bij een Braziliaan de juiste toon te kunnen treffen. Overigens leeft hier een ieder genoeglijk en zonder zorgen en geniet met een soort kinderlijke vreugde van al de nieuwe dingen, die Europa zich beijvert hier in te voeren en die meestal door Europeanen tot stand worden gebracht.

De kleine Nederlandse kolonie had zich blijkbaar reeds voor onze aankomst opgemaakt, om ons een hartelijke ontvangst te bereiden en had in de Zwitserse club een feestavond georganiseerd voor de gehele bemanning, waaraan door vrijwel alle Nederlanders uit Rio de Janeiro werd deelgenomen. Later werd aan de officieren nog een diner aangeboden in het prachtige Copacabana Palace Hotel en voor de bemanning werd een autotocht georganiseerd in de bergen van het Zuidergedeelte van de baai, vanwaar men prachtige uitzichten over de stad en de baai heeft. Deze ontmoetingen gaven natuurlijk aanleiding tot een nadere kennismaking, waarvan ook vele particuliere uitnodigingen het gevolg waren. Als contraprestatie werd aan de Nederlandse kolonie een thee aan boord aangeboden, welke weliswaar min of meer primitief moest blijven wegens de beperkte ruimte, maar welke door allen buitengewoon geapprecieerd werd. De zeer sympathieke verstandhouding met de Nederlandse kolonie moge wel blijken uit de afscheidsavond, welke op onze laatse dag in Rio de Janeiro spontaan geimproviseerd werd. Hierbij hielpen de echte Hollandse biscuits uit de zending van het K XVIII-comité om de feestvreugde te verhogen, terwijl ook de scheepskapel van Hr. Ms. K XVIII zich van haar beste zijde liet kennen. Deze bestaat uit een trekharmonica en een „zoeloefoon". Dit laatste is een aan boord gefabriceerd muziekinstrument, ontworpen naar de nieuwste ideën en bestaande uit een stok, waarop een oud spekblik overspannen met ijzeren snaren, het geheel gedekt door een half Edammerkaas-blikje, waaraan kleine stukjes blik zijn opgehangen. De constructeur-muzikant weet aan zijn instrument melodieën en syncopen te ontlokken, welke vooral de Brazilianen in hun nationale dans, de carioca, tot verroering brengen.

Tenslotte moesten we ook van de mooiste stad der wereld afscheid nemen en uitgeleide gedaan door vele Nederlanders, schieten wij op Dinsdag 12 Februari de baai uit op weg naar het nog koelere Montevideo.

prijzen zijn dus gestegen evenredig met de hoeveelheid circulerend geld.

Past men deze redenering ook toe op het geval, dat de hoeveelheid geld vermindert, dan komt men tot de conclusie, dat de goederen-prijzen dalen evenredig met de geldhoeveelheid. Door allerlei storende neven-invloeden blijkt in de praktijk, dat deze veranderingen niet evenredig zijn, doch wel kan men zeggen, dat een verandering in de hoeveelheid geld de tendenz heeft, een soortgelijke verandering der goederen-prijzen in het leven te roepen.

Dit verschijnsel werd voor het eerst verklaard door den econoom Ricardo, een Londense Bankier van Hollandse origine, omstreeks 1810.

Om thans tot ons uitgangspunt, de gouden standaard terug te keren, met de ontwikkeling van het geldverkeer — als de bankbiljetten in zwang komen — blijkt, dat de klassieke standaard alleen niet voldoende is, om het verbroken evenwicht tussen goederen import en export te herstellen. Vloeide het goud tengevolge van een voortdurende importoverschot af, dan kon binnen zekere grenzen men de verminderde goudhoeveelheid aanvullen met bankbiljetten. De goederen-prijzen daalden hierdoor niet tot dusdanig laag peil, dat door vermeerderde export het afgestane goud weer terug verdiend kon worden. Noodzakelijkerwijs moest men dus een middel vinden, dat hierin voorzag. Dit middel vond men door de toepassing der actieve discontopolitiek. Hieronder verstaat men, dat de circulatie-bank bij voortdurende goudafvloeiing naar het buitenland of indien volgens haar mening de crediet-opname onmatig toeneemt, het discontopercentage verhoogt, terwijl in het tegenovergestelde geval zij overgaat tot disconto-verlaging.

Disconto-verhoging, heeft zeer in het kort de volgende betekenis: Het credietverkrijgen wordt tengevolge der hogere rentestand, bemoeilijkt. Leningen worden afgelost, waardoor de bankbiljetten-circulatie inkrimpt en het dekkingspercentage stijgt. Het geldt wordt dus meer waard of de goederen-prijzen dalen. Deze tendenz tot dalende goederen-prijzen wordt versterkt door het feit, dat zwakke ondernemers, die door de verhoogde rente-tarieven juist met verlies gaan werken, ter voldoening van hun vlottende verplichtingen geen nieuwe credieten zullen opnemen, maar hun overtollige goederen-voorraden op de markt zullen werpen, zodat hier, tengevolge van het vermeerderde aanbod, de prijzen verder zullen dalen. Door de gedaalde goederenprijzen dalen de kosten voor levensonderhoud en hiermede de lonen, zodat het binnenlandse prijsniveau komt te liggen beneden het buitenlandse. Hierdoor krijgt de export een stimulans, de vorderingen op het buitenland nemen toe, de wisselkoers-noteringen op het buitenland dalen en het goud kan weer terugvloeien.

De doorwerking van disconto-verhoging op het binnenlandse-prijsniveau is meestal een proces van lange adem, terwijl de hieruit voortvloeiende exportvermeerdering door allerlei buitenlandse maatregelen, zoals contingenteringen, verhoogde en prohibitieve invoerrechten, kan worden tenietgedaan.

De disconto-verhogingen, die de Nederlandse Bank kort geleden doorvoerde, vonden hun oorsprong, niet in een pogen de export nieuw leven in te blazen, maar in de verdediging van de Gulden tegen een baisse-speculatie aanval der internationale valuta-speculatie. In het nummer van 4 Mei j.l. gaven wij reeds als onze mening te kennen, dat gezien de zeer krachtige positie onzer Circulatiebank en de kerngezonde toestand van het Nederlandse particuliere bankwezen, het ons uiterst onwaarschijnlijk voorkwam, dat de Gulden door technische oorzaken zou sneven. Dit recente voorbeeld van disconto-verhoging stelt ook de andere gevolgen van het hanteren van het discontowapen in een duidelijk licht. Tengevolge der verhoging komt de binnenlandse rentestandaard te liggen boven de buitenlandse. De internationale rentearbitrage, die uitgeoefend wordt door de groot-banken, reageert hier terstond op. Buitenlandse kapitalen worden op de binnenlandse markt ter beschikking gesteld, zodat het aanbod van wissels op het buitenland toeneemt, waardoor de koersnotering de gewenste daling zal vertonen.

Disconto-verlaging roept tegengestelde verschijnselen in het leven.

Met de verdere ontwikkeling der wereldhandel, speciaal na de wereld-oorlog, ging gepaard een sterke concentratie in het particuliere bankwezen. De betekenis van het bankbiljet bij internationale betalingen nam af tot minimale proporties en werd verre overtroffen door de wissel en de cheque, terwijl verrekeningsmethoden als giro, clearing en overschrijvingen steeds meer in zwang kwamen. Aan deze wijziging in het betalingsverkeer moest ook de circulatiebank, wilde zij haar primaire taak van handhaving der binnenlandse rekeningseenheid op goudbasis, naar behoren blijven vervullen, zich aanpassen.

Een actieve discontopolitiek alleen, was niet meer voldoende om de teugels in handen te houden. De Goudwissel standaard (gold-exchange standard) deed haar intrede. Oorspronkelijk bestond deze hierin, dat de circulatiebank goud in het buitenland deponeerde (z.n. earmarked-gold), teneinde hierop wissels te kunnen trekken, indien de wisselkoersen stegen.

Later ging men er toe over, schommelingen in de wisselkoersen te nivelleren door aan- en verkopen op de wisselmarkt. De Nederlandse Bank was verplicht, wilde haar ingrijpen werkelijk effect hebben, een aanzienlijke buitenlandse wisselportefeuille aan te houden. Deze varieerde meestal van *f* 200 tot 300 millioen. Weliswaar mocht deze portefeuille niet dienen tot dekking der bankbiljetten, maar wel werd de rentabiliteit der bank door de rentewinsten aanzienlijk opgevoerd. Men noemde deze wissels dan ook wel rentegevend goud. Toen kwam in 1931 de Ponden-debâcle. Door het plotseling loslaten der gouden standaard in Engeland, deprecieerde het Pond scherp en de Nederlandse Bank leed op haar Pondenbezit een geweldig verlies (circa *f* 30 millioen).

De politiek der goud-wisselstandaard werd radicaal over boord gezet, en de huidige toestand laat zich in het kort als volgt beschrijven: Het goud is geconcentreerd bij de circulatiebank (goudkernstandaard) en is niet in de circulatie.. De Nederlandse Bank geeft slechts goud af, indien de buitenlandse wisselkoersen boven een bepaalde koers stijgen, het z.gn. gouduitvoerpunt. Verder past zij toe, om de wisselnoteringen in bedwang te houden, het aan- en verkopen van goud tegen vastgestelde prijzen, de discontopolitiek en credietrantsoenering.

Uit een en ander blijkt wel, dat het begrip „gouden standaard" in de loop der tijden veranderd is. Vroeger werd zij gekenmerkt door het karakter van onbeperkt wettig betaalmiddel, circulatie van het goud ook in het buitenland en vrije aanmunt, tegenwoordig door de vastgestelde in- en verkoopprijzen van het goud resp. *f* 1547,50 en *f* 1553,44), zodat een vaste band tussen het geld en het goud wordt gelegd.

Wordt de gouden standaard opgeheven, dan blijkt dit door het uitvaardigen van een gouduitvoerverbod (goud-embargo) en door het stijgen der binnenlandse goudprijs.

Er is de laatste jaren een scherpe strijd gevoerd tussen hen die het goud als basis voor het geldwezen wilden handhaven en hen, die — uitgaande van de onstandvastige verhouding goederen/goud, zoals zulks blijkt uit de index-cijfers en die zulks toeschreven aan de waardestijging van het goud — wilden trachten een vrijwel constante goederenprijs te verkrijgen en daartoe het goud als uitsluitende basis wilde onttronen. (o.a. de Engelse Prof. Keynes, de Amerikaanse Prof. Fisher, de Zweedse Hoogleraar Gustav Cassel en de Hollandse Prof. Verrijn Stuart). In een later artikel zullen wij gelegenheid hebben de denkwijze dezer economen en de middelen, hoe zij deze hopen door te voeren, uiteen te zetten, thans beperken wij ons de betekenis der gouden standaard te schetsen.

Door het vaststellen van vaste in- en verkoopprijzen van het goud bereikt men, dat de rekeningseenheden der verschillende landen, zowel t.o.v. het goud als t.o.v. elkaar, verbonden worden. Onder normale omstandigheden zullen zich slechts geringe schommelingen in de onderlinge verhoudingen voordoen, die dan door de discontopolitiek en door de internationale valuta-arbitrage zullen worden genivelleerd.

Het goud is dus de schakel tussen de verschillende landen, zodat het mogelijk is de wereld als een grote huishouding te zien.

De wereldhandel is alleen dan in staat tot volle ontplooiing te komen, indien de partijen, hetzij als koper, hetzij als verkoper, in staat zijn betrouwbare caiculaties te maken. Men zal zijn aankopen of aanbiedingen tot het uiterste beperken, indien men voortdurend een koersrisico loopt. De omvang der wereldhandel is dan ook, zoals de statistieken ons leren, sedert de onzekerheid der valuta, enorm ingekrompen. Volledigheidshalve zij hier direct aan toegevoegd, dat ook andere factoren een rol van zeer grote betekenis spelen, zoals het streven naar autarctie, zich uitende in invoerbeperkingen van allerlei aard.

Verder zal het internationale credietverkeer slechts bij een stabiele toestand van het geldwezen in staat zijn aan de eisen die de productie en handel stellen, te voldoen.

Zoals men uit redevoeringen van leidende persoonlijkheden kan vernemen, breekt de mening, dat de functionerende valuta's zo spoedig mogelijk dienen te worden gestabiliseerd — op welk niveau zulks zal moeten geschieden is principieel slechts van secundair belang — steeds meer baan, hetgeen noodzakelijkerwijs een eerherstel der gouden standaard met zich mee brengt.

J. Nijman.
accountant.

Haat tegen het Christendom.

Nieuwe theologie.

Protesten mogen luid weerklinken van alle zijden, zelfs uit regeringskringen van 't Derde Rijk, het is nochtans een feit, dat zich in Duitsland een geestelijk proces voltrekt, waarvan men de ernst gedurig in het oog moet houden. Het complex van dwaasheden, dat zich aandient als „modern heidendom" en dat zelfs terug wil naar de oergermaanse Wodan-verering moge de lachlust eerder gaande maken dan de angst, toch zit er „syseem in deze dwaasheid" en hoe afwijzend men er ook tegenover staat, men moet zich weten te realiseren, dat dit systeem geregeld aanhang vindt. Te zeggen, dat het moderne heidendom niets te maken heeft met het nationaal-socialisme, en dat de staatsgedachte van Adolf Hitler is opgebouwd op eerbied jegens het „positieve christendom", hetwelk zelf de grondslag heet te zijn van het Derde Rijk, wordt steeds vermeteler. Ook zonder dat men twijfelt aan de bedoelingen van Hitler en de Rijksregering in dit opzicht, dient men de tekenen te verstaan. Het nationaal-socialisme en alles, wat annex is aan de Duitse Herleving" staat of valt niet met den persoon van den tegenwoordigen Führer en diens houding tegenover de christelijke godsdienst in het algemeen. In de rangen der aanhangers groeit een stelselmatig radicalisme, dat gevolgtrekkingen maakt uit de feiten en naar niet minder streeft dan een algehele omwenteling der geesten. De Groningse leeraar prof. dr. W. J. Aalders, hield voor de letterkundige afdeling van de Koninklijke Academie van Wetenschappen te Amsterdam een inleiding over de **Nieuw-Germaanse Theologie,** welke bij de Noord-Hollandse Uitgevers-Maatschappij in druk verscheen. De inleiding toont duidelijk aan, hoe gevaarlijk de nieuwe theologie samenhangt met de nieuwe staats- en cultuuropvattingen en hoe stellig de antichristelijke tendenzen van het nieuwe heidendom reeds tot systeem gebonden zijn. „Germanisering kan ontkerstening betekenen," ziedaar de onbetwistbare these van het sterke, veelomvattende betoog.

De Hoofdpersonen

Denkers van zeer verscheiden denkkracht, maar die allen hun invloed hebben, houden zich bezig met de opbouw van een Duitse geloofsleer, waarbij de overwinning over het „geïmporteerde" christendom een absolute voorwaarde is. Onder deze denkers zijn ongetwijfeld enige onbekookte heethoofden, maar er zijn ook theologen en wijsgeren bij, die knap genoeg zijn om een zeer gevaarlijk stelsel te formuleren. Tegen deze denkers die vrij uit hun inzichten verkondigen, wordt van staatswege niet opgetreden.

De meest invloedrijke onder hen is **Alfred Rosenberg,** wiens werk „Der Mythos des zwanzigsten Jahrhunderts" hier voldoende gekarakteriseerd werd. Maar hij is noch de meest systematische, — noch de meest radicale verbreider van de gedachte, dat het Duitse ras, door zijn bepaalde kenmerken boven andere rassen verheven, ook een eigen Duitse godsdienst moet hebben, welke niet onder invloed staat van „Oosterse import" op geestelijk gebied.

De eigenlijke systematicus is **Hermann Mondel,** hoogleraar te Kiel, die de theologie doceert en die voor de nieuw Germaanse opvattingen reeds een vaste dogmatiek heeft opgebouwd. In de laatste twee jaren, dus na de overwinning van het nationaal-socialisme is deze hoogleraar buitengewoon actief geweest. Hij is de schrijver van o.m. de navolgende werken, die in hun titel reeds de sterk-Germaniserende tendenz uitdrukken:

Wirklichkeitsreligion; 1931.

Nordisch-Arische Wirklichkeitsreligion; '34.

Nordisch-deutsche Seelentum im Gegensatz zum morgenländischen; 1934.

Deutscher Gottglaube von der Deutschen Mystik bis zur Gegenwart; 1934.

Heerschau deutschen Glaubens und deutscher Frömmigkeit — 1934.

Zoals men ziet, worden deze boeken geheel beheerst door de vereniging van het begrip „Duits" of „Nordisch" met het begrip „religie" Deze streving is overigens niet gloednieuw. Ze werd reeds voorgestaan door den tot heden weinig opgemerkten theoloog **Arthur Bonus,** schrijver van de volgende werken:

Ein Wort zur Germanisiering des Chrtums, 1896.

Deutscher Glaube, 1897.

Vom neuen Mythos, 1911.

Naast de theologen dient op de allereerste plaats genoemd te worden de philosoof **Ernst Bergmann,** hoogleraar te Leipzig, die voorstander is van een „Nationalkirche" en deze gedachte verdedigde in zijn geschriften:

Deutschland, das Bildungsland der neuen Menschheit, 1933.

De Deutsche Nationalkirche, 1933.

Die 25 Thesen der Deutschen-religion. Ein Kathechismus. 1934.

Tenslotte dienen wij als een bijzondere agitator ten gunste van het moderne heidendom nog te vermelden den hier reeds vaker genoemden oud-zendeling **J. W. Hauer,** hoogleraar te Tübingen, leider der z.g. „Duitse Geloofsbeweging". Hij gaf een brochurenreeks uit onder de titel:

Was will die Deutsche Glaubenbewegung? Flugschriften zum geistigen und religiösen Durchbruch der Deutschen Revolution, 1934.

Dat verder de vrouw van generaal **Ludendorff,** de oude godloochenaar**Wilhelm Bösche** en andere agitatoren van minder wetenschappelijk belang zich bezig houden met de propaganda van het moderne heidendom, veronderstellen wij reeds bekend.

Karaktertrekken

Welke karaktertrekken hebben de theorieën der genoemde schrijvers gemeen? Prof. Aalders ontleedt hun systeem nauwkeurig en komt tot de volgende conclusies:

1°.) De nieuwe Germaanse theologie vertoont een „vitalistisch" of „biologisch" karakter. Ze legt de nadruk op het ras en op het völkische" of volksaardige. Ze verzet zich tegen het „artfremde", datgene, wat wezens-vreemd is aan het Duitse ras, hetwelk voor deze theologie gelijk staat met „de uitdrukking van het edelste mens-zijn."

2°. De laatste onderstelling der nieuw-Germaanse theologie is die der al-eenheid. Deze eenheid is iets, wat als onmiddellijk gegeven wordt beleefd, ervaren, bevroed, beseft, tot zekere hoogte doordacht.

Een consequentie hiervan is de opvatting over het heilige. De nieuw-Germaanse theologie verwijt aan het christendom, dat dit het „heilige" reserveert voor de bovennatuurlijke orde. Voor haar zijn heilig: de natuur, het volk, de mensheid als uitdrukkingen der hogere eenheid. Individuele heiligheid is dus: volksverbondenheid.

3o.) De nieuwe religie draagt een louter natuurlijk karakter. Dit betekent, dat deze godsdienst gebonden is aan de levensfactoren van het mens-zijn, zowel de vitale als de spirituele, die tenslotte alle één zijn.

4o.) Deze godsdienst verwerpt de begrippen „openbaring" en „verlossing". De idee van verzoening valt geheel buiten de orde, evenals het besef van zonde en schuld. Schuldgevoel en verlossingsbehoefte worden sociologisch verklaard als gevolg van ontworteling uit de bodem en het ras.

5o.) Niet op de enkele persoon komt het voor deze godsdienst in laatste instantie aan. De persoonlijkheid komt alleen in aanmerking als vertegenwoordiger of uitdrukking van het type, waartoe zij behoort: het ras of het volk. Het individualisme moet voor het universalisme wijken, op elk gebied en tot elke prijs.

6o.) De kern van het mens-zijn ligt niet zozeer in de persoon of in de geest als in het gemoed of in de ziel.

Het behoeft geen betoog, dat deze karaktertrekken grotendeels met het christendom onverenigbaar zijn.

Beoordeling.

De nieuw-Germaanse theologie is zich zelf echter zeer bewust, aldus prof. Aalders, dat zij de theologische draagster is van de totale vernieuwing in Duitsland. Maar de hoogleraar beoordeelt haar systematisch dan ook als „gelegenheidswerk", d.w.z. dat zij voor alles paraat is om haar bijdrage te leveren tot de Nieuw-Germaanse gedachte en haar levensgevoel. De theologie levert hier dezelfde hulpdiensten als ook van andere wetenschappen worden gevergd. Haar wetenschappelijkheid laat veel te wensen over.

Als verschijnsel is deze nieuwe theologie typerend voor een „wending van het bewustzijn naar het zijn", die ook op ander gebied valt waar te nemen.

Direct en materiaal is deze theologie van weinig belang, meent prof. Aalders. „Indirect en formeel is ze niet geheel van belang ontbloot, bepaaldelijk als de zeer bewuste uitdrukking -van een geestesrichting en levensbeschouwing, die juist in deze eenzijdige, zo vaak op een caricatuur gelijkende vorm, karakteristiek uitkomen. Daarenboven leert zij, als exponent van een geest, die tegenwoordig in Duitsland de leiding heeft en leiding geeft, deze geest op een bepaalde wijze kennen."

Voor de theologische wetenschap allerminst een aanwinst, is de theologische fundering van het nieuw Germaanse geloof echter zeker een bedreiging voor de Europese geest. Ze zaait een haat tegen het christendom, die vooral voor de jeugd verderfelijk kan blijken.

Stratosfeer.

Prof. Piccard bereidt zich voor, op een nieuwe stratosfeertocht. Hij hoopt ditmaal een hoogte te bereiken van dertigduizend meter. In de Franse pers vinden wij een uitvoerige uiteenzetting van den koenen Belgischen ballonvaarder over wat er allemaal nodig is om met enige kans op succes de sprong naar de stratosfeer te kunnen wagen.

Tot heden werden er elf stratosfeertochten ondernomen, waarvan er vier slaagden. Prof. Piccard kan dus terecht opmerken, dat er uit de ‚stratosferische statistieken" voorlopig nog weinig te concluderen valt. Daartegenover staat echter dat men reeds over voldoende practische ervaringen beschikt om enige essentiele voorwaarden te kunnen vaststellen.

Zo mogen op de eerste plaats de laatste toebereidselen voor het vertrek, de vulling van de ballon inbegrepen, slechts zeer weinig tijd vragen. Daar een stratosfeertocht alleen bij mooi weer kan slagen en er niets zo wisselvallig is als mooi weer, moet men voorzichtig zijn dat men niet te veel tijd verliest, vooral omdat het vullen van de ballon toch al minstens van de vooravond tot de vroege ochtend duurt. Vervolgens moet men er op letten dat zich beslist geen water in het omhulsel bevindt. Ten derde is het nodig een ring in het ventiel aan te brengen, opdat dit nooit uit eigen beweging dicht gaat. Onderweg, vooral wanneer men gaat dalen, moet men lucht in het omhulsel laten. Ten vierde mag men nooit met een grote snelheid verticaal dalen, daar het omhulsel dan begint te klapperen en zou kunnen scheuren. Voorts is een touw zonder meer te weinig om een goede werking van het ventiel te verzekeren. Daar is bovendien een betrouwbaar mechanisme voor nodig. Ten zesde moeten zowel de gondel als de ballonvaarders ieder afzonderlijk uitgerust zijn met valschermen. En ten laatste moeten er in de gondel evenveel mansgaten zijn als er mensen aan boord zijn, en deze mansgaten moeten gemakkelijk en binnen zeer korte tijd geopend kunnen worden.

Onder de gevaren, welke den stratosfeeronderzoeker bedreigen, is de ontploffing van de luchtdicht afgesloten kogel, welke voor gondel dient, het grootst. In de dunne lucht zouden de gassen, welke zich in het bloed bevinden, met de kracht waarmee een kurk van een fles champagne springt, een plotselinge dood veroorzaken. Op een hoogte van negentien duizend meter zou het water, dat door het bloed vermengd is, ogenblikkelijk uit de poriën gedreven worden. Boven de 33.800 meter zou het menselijk lichaam zelfs op slag in een ijsblok veranderen.

Zo verschrikkelijk als het gevaar ener ontploffing van de gondel is, zo onwaarschijnlijk is het echter ook. Het komt er slechts op aan dat de aluminium-kogel met een flinke overbelasting van twee tot drie atmosfeer geprobeerd wordt. Zeer voorzichtig moet men te werk gaan bij het aanbrengen der patrijspoorten. Deze moeten gedurende langere tijd geprobeerd worden, want al houden zij het in het laboratorium een half uur uit onder een druk van twee atmosfeer, dit betekent nog helemaal niet dat zij een volkomen veiligheid waarborgen tijdens een stratosfeertocht die heel wat langer duren kan. De grootste nauwkeurigheid dient in acht genomen te worden bij het aanbrengen der rubber ringen, waarin de ruiten der patrijspoorten en de sluitstukken der mansgaten gekneld zitten. Wanneer deze ringen niet goed vast zitten, drijft de luchtdruk ze eenvoudig uit hun naden. Ten slotte moeten de ballonvaarders altijd voorbereid zijn op het ontstaan van kleine lekken. Bij zijn eerste stratosfeertocht redde prof. Piccard niet alleen zijn onderneming, doch ook zijn leven en dat van ir. Cosyns, doordat hij een voorraad vaseline en poetskatoen bij de hand had.

Een ander gevaar is een daling in volle zee. Dit is niet steeds te voorkomen, daar men door in de wolken te verdwalen, of door het weigeren van het ventiel naar zee af kan drijven. Het zal echter niet zo heel licht gebeuren. Komt men echter in zee terecht, dan is het 't beste de luchtdichte gondel niet open te maken en rustig af te wachten tot er hulp komt. Vooral wanneer de golven niet al te wild zijn, heeft men een mooie kans om er met de schrik af te komen.

Prof. Piccard zgt het niet uitdrukkelijk, doch geeft te verstaan dat hij eigenlijk veel liever in zee terecht komt, dan dat hij een landing maakt op de vaste grond. Intussen gelooft hij dat ook het gevaar van zulk een slechte landing nog al los loopt. Weliswaar heeft de ballonvaarder na het volbrengen van een stratosfeer nog hoogstens genoeg ballast aan boord om een of twee malen even op te stijgen wanneer hij een goede valhelm op heeft en er staat niet te veel wind, dan kan zijn kogel beter tegen een flinke botsing met de aarde dan de open gondel van een gewone luchtballon. Alleen een landing op een steile bergwand moet hij kost wat kost voorkomen, vooral wanneer de windrichting van boven naar beneden is. In die omstandigheden moet hij al zijn instrumenten opofferen om weg te komen. Desnoods kan hij beter zijn gondel laten vallen en zijn redding zoeken in de touwen van de ballon, dan een onvermijdelijke dood te gemoet te gaan.

Een heel eigenaardig gevaar — moeilijkheid, zegt prof. Piccard, die een optimist moet wezen, — doet zich voor bij de daling wanneer men tot een hoogte van dertig-duizend meter of meer is doorgedrongen. De Belgische stratosfeeronderzoeker, die zich dertig kilometers boven de aarde verheffen wil, heeft zijn kansen zeer nauwkeurig berekend en is tot conclusies gekomen welke menigeen ongetwijfeld zouden weerhouden om een dergelijk waagstuk te ondernemen.

Wanneer een stratosfeerballon van dertigduizend meter naar de aarde terugkeert en men laat geen lucht door het ventiel in het omhulsel dringen, dan krimpt het volume van de ballon vrij spoedig tot ongeveer een honderdste van het volume, waarmee de tocht begonnen werd. De weerstand is dan vrijwel nihil. De ballon valt practisch als een steen naar beneden met het gevolg dat het slappe omhulsel begint te klapperen, scheurt, en het einde is een herhaling van de ramp met de te pletter gevallen Russische stratosfeerballon. Het is dan beslist noodzakelijk dat men door het ventiel lucht laat doordringen in het omhulsel.

Doch om een hoogte te bereiken van dertigduizend meter, mag het gewicht van ballon en gondel niet meer bedragen dan honderd-vijftig gram per kubieke meter. Veronderstellen wij nu dat het gas in het omhulsel niet alleen tot een

De wereld in Vogelvlucht.

Overgenomen uit „Boletín Comercial," en Curaçaose Volkskrant."

De onderhandelingen tot oplossing van het Chaco-conflict komen slechts langzamerhand vooruit. Dezer dagen haden er nog ernstige gevechten plaats.

In de Ver. Staten is een beweging gaande om Al. Smith candidaat te maken voor het presidentschap.

In een botsing met een klein vliegtuig verloor Rusland zijn grootste aeroplaan de Maxins Gorki.

Bij de canonisatie van de Engelse martelaren John Fisher en Thomas Morus, deed de Faus in zijn predicatie een verzoek aan Engeland om tot de moederkerk weer terug te keren.

Bij de Comp. Gen. Trans. in Frankrijk is een staking uitgebroken. De Normandië Kon. niet op tijd vertrekken.

In Duitsland werd een Zuster veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf, vijf jaar verlies van burgerrecht en een boete van 140.000 Mark wegens voortdurende opzettelijke overtredingen van de deviezencontrole-wetten. In het geval dat de boete niet betaald wordt, kan de straftijd met 14 maanden worden verlengd. Bovendien wordt van een liefdadige instelling te Keulen betaling van een kwartmillioen mark geeist, welk bedrag volgens de beschuldiging, door genoemde kloosterlinge op onwettige wijze uitgevoerd werd.

De regering te Londeen deelde mede, dat men de aanwezige olievelden in het Verenigde Koninkrijk zal gaan exploiteren.

Op deze manier hoopt men enigszins onafhankelijk te worden van de aanvoer uit de Verenigde Staten en Sovjet Rusland en meer zekerheid te hebben, dat de vloot in tijd van oorlog steeds voldoende voorraad ter beschikking heeft.

Naar de hoofdofficieren van de generale staf mededeelden, wijdt Italië grote aandacht aan het uitrusten van het gehele leger met alle soorten aanvallend chemisch oorlogsmateriaal, ten einde druk te kunnen uitoefenen op ieder die de internationale bepalingen betreffende het gebruik van deze moderne middelen voor oorlogvoering schendt .

Bij de begrotingsdebatten in de Italiaanse Kamer van Afgevaardigden kwam aan het licht, dat de expeditie in Oost-Afrika reeds 620 millioen eiste.

In België brak een staking uit onder 4000 mijnwerkers, als protest tegen de devaluatie.

In Portugal werd de staat van beleg afgekondigd, als voorzorgsmaatregel met het oog op de demonstraties die vermoedelijk gehouden zullen worden door de elementen van de linkervleugel, als protest tegen de actie die door de regering tegen de vrijmetselarij en politiek onbetrouwbare functionarissen, ingezet zal worden.

UIT NEDERLAND.

Het Bestuur der Nederlandse Bank stelt een dividend van 3,6% voor.

De voorzitter van de bestuursraad van de K.N.I.L.M., de Heer Enthoven, deelt mede, dat thans maatregelen worden getroffen voor het instellen van een wekelijkse dienst Soerabaja-Bandjermasin Balik Papan-Tarakan als proef. Men hoopt later deze lijn door te trekken tot de Philipijnen.

Verder heeft de K.N.I.L.M. drie Douglas toestellen besteld van het bekende DC-2 type; deze zullen per 1 Augustus op de hoofdlijnen worden ingelegd.

De aanschaffing van een groot watervliegtuig, vermoedelijk een „Sikorski" is in studie.

Op 1 Mei overleed te Haarlem op 76 jarige leeftijd de Kanunnik Mgr. T. H. Vlaming.

De regering overweegt tot gedeeltelijke teniet doening van de korting op de salarissen der ambtenaren over te gaan. Met dien verstande dat de sinds 1935 aangestelden 20% minder zullen ontvangen dan bij de bestaande regeling.

In Den Haag overleed de schrijver I. van Schevikhaven, die onder het pseudoniem van „Ivans" de bekende detective romans schreef.

Oud Minister Verschure nam de regerings opdracht aan om een onderzoek in te stellen naar de algemene toestand in het mijnbouwbedrijf.

Dinsdag ontsnapte in Den Haag een volwassen Sumatra tijger uit zijn kooi in de Dierentuin. Het personeel trachtte geruime tijd het dier met vlees terug te lokken naar zijn kooi. Toen alle pogingen vergeefs waren heeft men ten slotte het dier neergeschoten. De vermoedelijke oorzaak van de ontsnapping was het niet voldoende sluiten van de kooi door een waarnemende oppasser.

Te Lunteren overleed de bekende Professor Hugo de Vries op 87 jarige leeftijd.

Naar verluidt voert de Rotterdamse Lloyd thans onderhandelingen betreffende de verkoop van de „Patria" aan Rusland.

Naar verluidt zal men in afwachting van de bouw van een geheel nieuwe zender de energie van de 1875 M, zender in Kootwijk opvoeren tot 150 Kilowatt; ook de Hilversumse 301.5 M. zender zal versterkt worden tot 120 KW.

De Kootwijkse zender wordt door de technische dienst van de P.T.T. behandeld.

Zaterdag j.l. werd te Den Haag Minister Marchant bij Koninklijk besluit eervol van zijn post ontheven, onder dankbetuiging voor de vele gewichtige diensten den Lande bewezen. Dezelfde dag vond de interim overdracht aan Minister Slotemaker de.Bruine plaats.

De Secretaris-Generaal van het Departement van Onderwijszaken verklaarde in een interview, dat het volkomen uitgesloten moet worden geacht dat het aftreden van Marchant enige invloed zal hebben op de gang van zaken met het invoeren van de nieuwe spelling.

De rechtbank heeft voorlopig surseance van betaling verleend aan de Koninklijke Hollandse Lloyd.

Minister van Schaik beantwoordde de vragen van Wijnkoop of hem bekend was dat de N.S.B. wapenvoorraad aanlegt, in ontkennende zin.

De Regering overweegt hulp te verlenen aan de Nederlandse havens in verband met de moeilijkheden ontsaan door de devaluatie van de Belga. Men zal een wetsontwerp op korte termijn indienen om tot aanzienlijke verlaging van de loodstarieven voor zeeschepen over te gaan, waardoor de Nederlandse tarieven op hetzelfde peil komen als van het Belgische loodswezen.

23 Mei vertrok het eerste Douglas vliegtuig de „Koetilang" naar Indië.

De Maatschappij Nederland heeft het passagiersschip Prins der Nederlanden voor sloop aan Italië verkocht.

Prinses Juliana die momenteel in Het Huis Ten Bosch vertoeft lijdt aan een lichte keelaandoening gepaard met enige verhoging in temperatuur.

Voor Hollands sprekende katholieken.

De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai.

's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6. 6½ uur

Parochiekerk Otrabanda.

's Zondags:
HH. Missen: 4½. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's avonds 7 uur.
In de week: HH. Missen 6. 6½ uur.

Isla kerk.

Zondags:
HH. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdags van 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:
HH. Missen 4½. 7 (Kindermis). 9 (Hoogmis).
Lof: 's avonds 7.
In de week: HH. Missen 6. 6½.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:
Iederen morgen na de HH. Missen en iederen avond om 6½.
's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

CONFERENTIE NEDERL. SPREKENDE KATHOLIEKEN.

Maandag a.s. des avonds 8 uur zal in de kerk van St. Anna (Kathedraal) op Otrobanda, de conferentie worden gehouden voor de Nederlands sprekende katholieken.

---

honderste krimpt, doch zelfs geheel verdwijnt en dat de ballon, die onder de stralende zon zeer heet geworden is geëvuld wordt met lucht, dan hoeft op de begane grond het verschil van warmte binnen en buiten het omhulsel slechts 2.5 graden Celsius te bedragen, om een landing onmogelijk te maken. De ballon blijft dan zweven. Op grotere hoogte zijn er grotere verschillen nodig om dit te bereiken. Op 16.000 meter 22 graden. Op 21000 meter 44 graden. Prof. Piccard heeft berekend dat hij door de lucht vrijelijk tot het omhulsel toe te laten, op een hoogte van 21000 meter ongeveer blijft zweven zonder te kunnen dalen of stijgen.

Om de baas te blijven over zijn ballon, staan den stratosfeeronderzoeker twee wegen open. Ten eerste, kan hij de nacht afwachten, waardoor de ballon en de lucht afkoelen, en hij vanzelf op de aarde terecht komt. Prof. Piccard vindt dat echter niet „elegant" en het is bovendien niet zonder gevaar, daar er in de stratosfeer winden waaien tot een snelheid van tweehonderd kilometer, die de ballon eventueel zelfs ver in zee zouden kunnen drijven. Ten tweede, is het mogelijk de luchttoevoer zo te regelen, dat men voor onheilen bewaard blijft. Het ventiel van een stratosfeerballon meet echter vijf tot zes meter middellijn en het is dus zeer wel mogelijk, maar tevens uiterst moeilijk, de luchttoevoer te regelen.

En wanneer Prof. Piccard in zijn onderneming slaagt, dan zal men in hem met even veel recht den koenen ballonvaarder kunnen huldigen, als men reeds eerder den moedigen geleerde en onvermoeiden onderzoeker in hem huldigde.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Dinsdag is in Duitsland de Rijksdag weer bij mekaar geweest.

Voor de laatste keer werd er in sommige kringen beweerd. Zeker is het, dat de verdwijning van dit lichaam, niet van de minste invloed zijn zou op de huidige politiek van het Naziregime.

Hitler heeft bij die gelegenheid weer eens het woord gevoerd tot de gehele wereld, mogen we wel zeggen. Want zijn redevoering werd de gehele wereld overgezonden in het Duits, Engels, Frans, Italiaans, Spaans, Portugees en Nederlands.

Nadat eerst (dit is systeem bij de Nazis) de vorige regeringen nog eens flink over den hekel gehaald waren ging de Führer er toe over ten overstaan van het gehele Rijk zijn trouw te belijden aan de politiek, die de vrede dient, omdat zij de actie die tot oorlog moet leiden, verwerpt.

Vervolgens kwam het bewapeningsvraagstuk ter sprake. De Kanselier betoogde, dat, terwijl Duitsland zich aan alle verplichtingen bij het Verdrag van Versailles opgelegd, strikt gehouden had, de overwinnende rijken stuk voor stuk hadden nagelaten de plechtige belofte na te komen, dat de Duitse ontwapening gevolgd zou worden door een algemene ontwapening.

Scherpe kritiek gaf Hitler daarna op het Frans—Russisch verdrag, dat naar zijn mening niet overeen te brengen is met, en een element van onzekerheid schept in het zo waardevolle wederzijdse veiligheidsverdrag van Locarno.

Omtrent de politiek der regering gaf Hitler in 13 stellingen dit standpunt weer, dat de huidige Duitse regering bereid is de vrede te handhaven en ook door verdragen en ontwapeningen te waarborgen. Maar zij wil geen eenzijdige verdragen: maar gelijkberechtiging voor een ieder.

Moge dit vredeswoord door de mogendheden ontvangen worden **in vertrouwen**, want dit is wel het grootste bezwaar voor onderlingen samenwerking der mogendheden, **het onderlinge wantrouwen**, wat tussen de naties heerst.

In Frankrijk en Oostenrijk werd deze rede ook aldus ontvangen. Alleen van Engeland gingen stemmen op, dat de redevoering van Hitler verstrekkende gevolgen zal hebben.

In de politiek kan deze term op verschillende wijze natuurlijk worden verklaard.

Maar wij voor ons hopen, dat het zijn moge in deze betekenis.

Dat Hitlers woorden, het gevolg mogen hebben, dat er maatregelen worden genomen, die de vrede van de wereld voor lange tijd moge bestendigen.

BUITENLAND.

Katholieken en Protestante bladen in Duitsland verboden.

Op last van de rijksperskamer is een verbod uitgevaardigd tegen alle katholieke en protestantse bladen in het Duitse rijk.

Het verbod zal over drie maanden van kracht worden.

In de verordening wordt o.a. bepaald dat de uitgevers de Arische afstamming van de financiele deelhebbers aan de uitgeverij moeten kunnen aantonen, teruggaande tot het jaar 1800.

De verordening bepaalt verder, wie geen dagbladuitgever kan zijn. Practisch kunnen alleen het Rijk en de N.S.D.A.P. dit zijn.

De verordening bepaalt verder, wie bladen niet op een confessionele, in beroeps- of belangen-opzicht beperkte personenkring „afgesteld" mogen zijn en belast de Rijksbond der Duitse dagbladuitgevers met de uitvoering der verordening.

„EEN VERLOREN VOLK".

Een belangrijke verklaring van Roosevelt.

In het manifest dat president Roosevelt op Thankgivings Day heeft uitgevaardigd wordt het Amerikaanse volk gewezen op het gevaar dat het zijn ziel kan verliezen wanneer het de Tien Geboden blijft verachten, aldus **Amerika.**

„In het jaar, dat thans ten einde is," schrijft de president, „hebben wij onze harten en onze geest opgeheven tot geestelijke zaken, onze sociale zin is gescherpt en meer dan ooit zijn wij thans bereid om offers te brengen voor het welzijn en het geluk onzer medemensen.

Onze medeburgers onderscheiden zich door hun naastenliefde en hebben tijdens de moeilijkste crisisjaren nooit geaarzeld de behoeftigen een deel te geven van hun overvloed. De goede wil om anderen te helpen is een karaktertrek van den Amerikaan en een zo geoefend waarnemer als Z. H. Pius XI vond verschillende malen gelegenheid om de edelmoedigheid van het Amerikaanse volk te prijzen. Wij verheugen ons over deze geest van ons volk, zijn edelmoedigheid bezielt ons met blijde hoop voor de toekomst. Immers, wat baat het een volk de gehele wereld te veroveren, als het zijn ziel verliest?

Wij hebben overvloedige redenen om den Almachtige dankbaar te zijn. Veel ellende en honger is er onder ons, maar de gruwelen, die veel andere landen hebben getroffen zijn ons bespaard gebleven. Zijn wij den Allerhoogste hiervoor wel dankbaar genoeg geweest?

Laten wij bedenken, dat er ook veel in ons land is, waarvoor wij met een berouwvol hart vergiffenis moeten vragen. Het kwaad, de heiligheid van het huwelijk ontheiligt en velerlei kwalen, die de huwelijksbanden verslappen, nemen voortdurend belangrijker vormen aan. In duizenden opvoedingsgestichten is er geen plaats voor God en Zijn wetten, maar wel voor Godshaters, die de jeugd leren om den Almachtige te vloeken en Zijn heilige wetten te bespotten.

In geen enkel land ter wereld heerst zoveel onverschilligheid voor de orde en de wet, niet alleen voor de menselijke, maar ook voor de goddelijke verordening. Wij danken God voor Zijn overvloedige zegeningen; laten wij ons herinneren dat de ware dankbaarheid daarin bestaat, dat wij zoveel mogelijk het kwaad vermijden, dat Hem beledigt en Zijn kinderen ongelukkig maakt. Wanneer wij voortgaan in het kwaad, dan dreigt ons de ramp der rampen, dat wij een verloren volk worden en een volk zonder ziel."

BRIGITTINESSEN IN ZWEDEN.

Door bemiddeling van koning Gustaaf teruggekeerd.

Enkele jaren geleden bezocht koning Gustaaf van Zweden met zijn toenmaals nog levende gemalin, **koningin Vctoria**, een oud huis op het Campo del Flori te Rome. In dit huis stierf in 1373 de H. Brigitta, een Zweedse stichteres van de orde der Brigittinessen. In de kapel van het huis bezichtigden ze enkele relieken van de heilige. Hierbij werden ze in het Zweeds te woord gestaan door een zuster, die vertelde, dat ze bezig was, de orde der Brigittinessen te reorganiseren. Ze bleek een Zweedse te zijn, Mary Hesselblad geheten, en pas uit de Verenigde Staten terug.

Op koning Gustaaf's informatie, waarom ze niet naar Zweden kwam, wees de zuster hem er op, dat dan Zweden's strenge wetten ten aanzien van Katholieke kloosters zouden moeten worden opgeheven. Deze wetten gelden reeds sinds 1523.

Koning Gustaaf glimlachte, maar ging niet verder op de aangelegenheid in. Zijn onderdane bekwam kort daarna van Paus Pius XI de speciale toestemming, Brigittines te worden en ze vormde een kleine gemeenschap, waarvan drie zusters eveneens Zweedsen waren.

Deze kleine gemeenschap kreeg nu enkele weken geleden uit Zweden bericht, dat ze bij wijze van uitzondering tot het vaderland van Sint Brigitta zou worden toegelaten. Ze zal zich te Vadstena vestigen, waar het eerste moederhuis van de Brigittinessen gesticht werd.

De deviezen en de Duitse missies.

Naar aanleiding van de berichten over de arrestaties van Duitse kloosterlingen in verband met overtredingen op de wetgeving nopens de deviezen, lezen we in een der Nederlandse bladen het volgende:

Door de deviezenregeling zijn talrijke Duitse kloosters, pensionaten en kostscholen, die als een overblijfsel van de Kulturkampf van 1870 buiten Duitsland liggen in zeer moeilijke omstandigheden gekomen. Ook de leningen van Duitse katholieke instellingen, gesloten in het buitenland en waarvoor geregeld rente en aflossing moet betaald worden brachten de Duitse kloosterlingen in conflict met de Duitse regering.

Verder moet men de houding kennen die de Nazis veelal hebben aangenomen tegenover de katholieke en protestantse missie. Onder voorwendsel dat de geldelijke toestand van het Rijk geen uitzondering duldt, werd er verboden aan de missielanden de sommen te versturen die onontbeerlijk zijn voor hun leven en hun apostolaat. Het geld dat werd verzameld om aan de missionarissen te worden geschonken, mag niet worden verzonden, zodat reeds missionarissen er aan moeten denken hun missiepost op te geven. En nochtans, die sommen hebben geen belang voor de Duitse economie. Men begrijpt dat, in zulke omstandigheden, een overste zich geneigd voelt om een weg te zoeken waarlangs hij de strikt-noodzakelijke sommen naar de vreemde kan verzenden.

Sommige kloosterlingen kwamen daardoor in relatie met een bank te Münster. Deze bank, zeer goed op de hoogte van de wetgeving, vond een middel om geld naar het buitenland te verzenden. Verschillende kloostercongregaties onderhielden betrekkingen met die bank, en, naar alle waarschijnlijkheid, te goeder trouw.

NEDERLAND.

NED. INDISCHE GAS MIJ.

Verlaging van electriciteitstarieven.

De Ned.-Indische Gas Mij. verlaagde met ingang van 1 Mei de electriciteitstarieven voor licht en huishoudelijke doeleinden te Batavia met 12½ procent; ook te Makassar zal binnenkort een verlaging worden ingevoerd.

Oud-Gouverneur van Suriname Van Asbeck.

Vrijdag van de vorige week overleed Willem Hendrik Baron van Asbeck, geboren te Noordwijk in 1858. Na eerst bij de Marine te zijn geweest, welke hij verliet in de rang van Schout bij Nacht, was van Asbeck van 1911-1916 Gouverneur van Suriname. In 1922 was hij gezant in Mexico en Guatemala. In 1926 werd hij **in dezelfde functie geplaatst in Spanje. De overledene woonde de laatste jaren in Den Haag.**

BOVENWINDEN.

25 Jaar kerk op Statius.

Medio Juni bestaat de R.K. kerk op St. Eustatius 25 jaar. In 1910 werd deze kerk gebouwd door Pastoor Delgeur volgens tekening van Pater van de Pavert. Er zal in de Pinksterweek een triduum worden gegeven door Pater de Ridder van St Kitts. Ook Pastoor de Groen zal een gedeelte van deze plechtigheid bijwonen.

Plv. Gezaghebber Schütte.

1 Juni vertrekt met het S.S. Baralt van St. Eustatius, de plaatsvervangend Gezaghebber aldaar de Heer A. M. Schütte.

In den Heer Schütte verliest St. Eustatius een kundig en ijverig gezaghebber, die zeker zijn beste krachten heeft ingespannen voor het welzijn van de bevolking van Statius.

Op 6 Juni vertrekt de Heer Schütte van hier per M.S. Columbia naar Holland op verlof.

ARUBA.

AGENTSCHAP ARUBA.

Amigoe di Curaçao.

Losse nummers verkrijgbaar à 15 ct. op de dag dat de Amigoe te Curaçao verschijnt, bij het Zeemanshuis San Nicolaas,

Secret. Chr. Bavelaar
Postbox 38, Pan. Am.,
Em. de Cuba, Aruba.

Ook abonnementen worden aangenomen aan deze adressen.

CURAÇAO.

Bekendmakingen.

Aan Mevr. L. Laane Bouman, tijd. onderwijzeres 3de klasse aan de Emmaschool alhier, is ingaande 15 Mei 1935 zes maanden verlof buiten bezwaar van den Lande verleend.

Mej. V. V. Ruiz, klerk werkzaam ten kantore van den Ontvanger op Aruba is ingaande 1 Juni 1935 overgeplaatst naar het kantoor van den Gezaghebber.

C. E. Laclé, tijd. schrijver werkzaam ten kantore van den Gezaghebber op Aruba, is ingaande 1 Juni 1935 overgeplaatst naar het kantoor van den Ontvanger aldaar.

De Adjunct-commies J.C. Raap, is gedurende zijn tijdelijk verblijf op St. Eustatius, tijdelijk benoemd tot plaatselijk hoofd van politie en ambtenaar van het Bevolkingsregister op dat eiland.

De adjunct-commies A.J. Werkhoven, is met ingang van de dag van overname van de diensten op St. Eustatius benoemd tot plaatselijk hoofd van politie en ambtenaar van het Bevolkingsregister aldaar.

De Heer A. C. Wathey, landraad op St. Martin N.G. is aangewezen om gedurende de afwezigheid van den Heer J. C. Paap, als plaatsvervangend Gezaghebber op te treden en de Heer M. J. Huith om het notarisambt op dat eiland uit te oefenen.

Ter voldoening aan het bepaalde bij het bepaalde bij het tweede lid van artikel 7 van de Mijnproductenverordening 1922 (P.B. 1923 No. 3) is een commissie voor het jaar 1935 benoemd, waarop beroep voor den ontginner openstaat van den Administrateur van Financiën, bestaande uit de Heren Ir. Ten Brink, Mr. C. Süthoff en J.A.P. Thielen.

POLITIEBERICHTEN.

Terzake verdacht van diefstal en verduistering is aangehouden de 25-jarige R. Na verhoor en het afleggen van een bekentenis is hij weder op vrije voeten gesteld.

Terzake belediging en mishandeling is proces-verbaal opgemaakt tegen vrouw U. wonende te Rio-Canario.

Tegen een drietal personen die verdacht worden zich te hebben schuldig gemaakt aan vernieling is proces-verbaal opgemaakt.

Door een winkelier uit de Kerkstraat werd aangifte gedaan van vernieling van een schot en een schaal met eieren. Een onderzoek terzake wordt ingesteld.

Tegen zekeren J. zal proces-verbaal worden opgemaakt terzeke mishandeling van de vrouw M.

Door twee timmerlieden werd aangifte gedaan van diefstal of vermissing van hun portemonnaies met inhoud.

Van de 13-jarige dienstbode A., die zich schuldig gemaakt had aan diefstal van een dameshorloge, werd kort nadat zij zich dit had toegeëigend, het horloge weder afhandig gemaakt door de 16-jarige dienstbode C. De laatste die het horloge had ontvreemd uit de tas van de eerste, was er niet van op de hoogte, dat het een gestolen horloge betrof. Beide meisjes zijn aangehouden en na verhoor en volledige bekentenis, weder op vrije voeten gesteld.

Op het Ruyterplein is door eigen onvoorzichtigheid aangereden de 24-jarige S. Hij bekwam enige onbeduidende verwondingen en kon na verbonden te zijn, zijn weg vervolgen.

Naar aanleiding van een ruzie werd **in een perceel op Fleur de Marie een schot vernield. Tegen den dader zal proces verbaal worden opgemaakt.**

Terzake mishandeling wordt procesverbaal opgemaakt tegen zekeren H.

Terzake het zonder vergunning aanleggen van een loterij is proces-verbaal opgemaakt tegen de 36-jarige vrouw R. Een groot aantal loten alsmede een bedrag aan geld voor reeds verkochte loten ontvangen en de prijs zijnde een radiogramofoon werden in beslag genomen.

Tegen de vrouw F. die een andere vrouw vrij ernstig mishandeld had, werd proces-verbaal opgemaakt.

Op het Hoofdbureau van Politie (Fort Amsterdam) zijn inlichtingen te bekomen omtrent de navolgende gevonden voorwerpen:

1. portemonnaie inhoudende enig klein geld.
1. regenjas.
1. etui waarin 3 sleutels.

Estafette „Rond het Waaigat"

Donderdag a.s. (Hemelvaartsdag), te 5 uur n.m. zal voor de derde maal de estafette „ROND HET WAAIGAT" plaats hebben.

Hieraan kan worden deelgenomen door ploegen van 10 man, behorende tot een sportvereniging, voetbalclub, enz. Het is niet noodzakelijk, dat een deelnemende Vereniging is aangesloten bij de Curaçaose Athletiekbond.

De route is: beginpunt nabij het voormalig Theater Ideal, Concordiaplein, Scharloweg, van Raderstraat, De Ruiterkade, Abraham de Veerstraat, eindpunt nabij Ideal. De afstand bedraagt in totaal ongeveer 2200, als volgt verdeeld: 300, 200, 200, 200, 200, 200, 200, 200, 200, en 300 Meter.

Eerste prijs: een grote zilveren wisselbeker, uitgeloofd door de C.B.L.O., welke beker driemaal achtereen of 5 maal in totaal moet worden gewonnen om in het bezit van de winnende Vereniging te komen. Voorts 10 kleine zilveren medailles voor deelnemers van de winnende ploeg. Tweede prijs een grote zilveren medaille. Derde prijs een grote bronzen medaille.

In 1933 en 1934 heeft R.C.C. de overwinning behaald. In laatstgenoemd jaar hebben slechts 4 Verenigingen aan deze fraaie wedstrijd deelgenomen. Dit jaar zal de deelname ongetwijfeld veel groter zijn.

Uiterlijk heden twaalf uur middag wordt opgave tot deelname ingewacht bij den Voorzitter van de Technische Commisie van de C.A.B., de Heer H. Meersma, Plantersrust 6. Clubtenue of uniform vereist. Deelnemers moeten uiterlijk 4.30 uur n.m. aanwezig zijn bij het voormalig Theater Ideal.

Welkom.

Met het S.S. Baralt kwam hier Pastoor Meesters van Saba.

Feestavond in Roxy.

Een rijke „Fantasie" heeft feest gevierd en een grote „Weldadigheid" hoogtij!

Het was een avond vol fantastische schoonheid, die mede om zijn weldadig doel aangenaam en Christelijk aandeed. Dit soiré van jubel en jolijt is de glorieavond geworden van onzen goeden, energieken en kunstzinnigen Veteraan, de Nestor van onze muziekwereld, de Heer **Carl Fensohn** op de avond van zijn verdienstelijk en aan de kunst gewijd leven; en niet minder van zijn sympathieke, liefdevolle dochter, Mej. **Adela Fensohn.**

„Bloementuin" is een te bescheiden naam voor deze schitterende uitvoering. Noemen we het liever: Bloemenweelde. Reeds de eerste blik op het rijke toneel deed ons denken aan het Paradijs: zoveel bloemen, schoonheid en gracie! En dat ging „sempre crescendo": de ene scène nog treffender en lieflijker, fantastieser en feërieker dan de vorige.

Wat bizonder indruk maakte in het eerste nummer was het langzaam invallen van nachtelijk duister op het toneel. Eerst de verschijning van met lichtende sterren gekroonde feeën onder de zachte schijn van rose schemering, daarna het verrassende en blijde optreden van aardige kaboutertjes met lieve kleine lantaarntjes in de nacht, wat nog typischer werd toen deze in de schijn van het voetlicht kwamen staan tegen een halfdonkere achtergrond van bewegelijke bloemenschoonheid.

De kleuren-combinaties waren ook uitstekend en smaakvol en rijk: de gehele botanische tuin was leeggeplukt en het leek wel een weelderige tovertuin.

Ook de „Vrolijke Muzikanten" deden aardig, vriendelijk en prettig aan. Het was een lust voor oog en oor, voor geest en hart.

De „Lenteklokjes" waren lievelijk en mooi. De muziek van piano, viool, bekken, triangel, tamboerijn en castagnetten stemde geheel overeen met de gewekte stemming als van een zachte lente.

Bizonder mooi was de apotheose, het allegorische fantasiebeeld van „Eendracht maakt macht", begeleid door het psalmgezang: „Ein fester Burgt ist unser Gott, zeer schoon en devotelijk uitgevoerd door het orkest. Jammer dat hier de schijnwerper verschillende personen half of geheel in het duister liet. De schone levende-beeldengroep zou zeker beter uitgekomen zijn, als de lichtbundel beter was gericht.

En zo zouden er natuurlijk nog wel meer bemerkingen te maken zijn: dilettantenwerk is nooit zonder fouten; maar die een roos bewondert, ziet naar de doornen niet.

Er was een bloemenweelde niet alleen op het toneel; maar ook van het toneel aan de onvermoeide, zorgzame en kunstzinnige Mejuffrouw A. Fensohn en haar krassen, energieken en talentvollen vader de Heer C. Fensohn. Zij werden beiden als met bloemen overstelpt. Ook werd den Heer Fensohn een ereteken omgehangen en het was een fijne, liefderijke attentie van zijn dochter dat zij van de overvloed van bloemen, haar toegereikt, al maar rozen haar vader toewierp, onder luid applaus van het enthousiast en dankbaar publiek, dat zowel de zaal als de tribune vulde.

Een bizondere lof zij toegezwaaid aan het zeer verdienstelijke orkest. Alle partijen waren goed bezet, alle stukken, niet alleen de composities van den Heer Fensohn, ter inleiding en begeleiding van toneelspel, maar ook de andere bekende composities, als de „Coup de Baudits" van Suppé en de door „Ido" veel gespeelde San Lorenzo-mars, werden nauwkeurig en zeer keurig uitgevoerd, dank zij de medewerking van Ido-leden en de gevoelvolle leiding van den bewonderenswaardigen dirigent.

Bizondere vermelding en lof verdienen ook zeker Mej. **Irma de Haseth** in haar hoofdrol van Prinses Viola en in haar toespraak tot de niet genoeg te roemen auteurs, alsmede ook Mej. **Beatrice Schemel** in haar openingsrede, spel en toespraak.

Aan allen die ons deze genotvolle kunstavond hebben bezorgd, onze oprechte dank, aan de hoofdleiders onze warme hulde en aan de armen, tot wier steun deze onvergetelijke avond is georganiseerd, onze hartelijke gelukwensen!

Prosit! en zum Wiedersehen!

B.

K
KRO PHOHI-UITZENDING
O

Op Zondag, 26 Mei 1935 van 14.30-15.30 uur A.Z.T. op golflengten 16.88 en 19.71 M.

1. Pausmars.
2. „Het rassen-vraagstuk", door Ir. L. J. M. Feber.
3. Ouverture Casanova, door het K.R.O. Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. a. Eine Schachtel Soldaten, Ludwig Siede.
   b. K.L.M.Mars, W. Schootemeyer, door het K.R.O.Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud.

H. Ms. Johan Maurits.

Naar we vernemen zal H. Ms. Johan Maurits van Nassau 1 Juni hier weer terugkeren van het bezoek aan Suriname.

Suriname—Curaçao.

In afwijking van de oorspronkelijke plannen heeft men de wedstrijden gespeeld op Maandag, Woensdag en Vrijdag.

De wedstrijd van Maandag werd door Curaçao met 1—0 gewonnen. Kort voor het einde scoorde Coprá het winnende doelpunt.

De 2de wedstrijd was de bekerwedstrijd. Deze wedstrijd werd door Suriname gewonnen met 4—1. Stand bij rust 1—0 voor Suriname. De doelpunten werden gemaakt door Naloop, Nahar, Suárez (Cur.), Nahar, Wijdenbosch. Na de wedstrijd reikte Mej. Kielstra de „Van Slobbe-beker" uit aan de overwinnaars.

Onze oprechte gelukwensen aan de Surinamers, en we hopen, dat Curaçao 't volgend jaar beslag mag leggen op dit trofé.

De uitslag van de wedstrijd van Vrijdag was bij het ter perse gaan van ons blad nog niet bekend. We ontvingen echter het volgend bericht:

Voetbalnieuws.

Voor de Voetbalwedstrijd Suriname-Curaçao op Vrijdag 24 Mei werden beschikbaar gesteld: een beker door Dr. Voigt, die aanstonds het eigendom wordt van de winnende partij, en een wisselbeker door de Directie van het Kino Theater Royal.

Rectificatie: Holland—Engeland.

Abusievelijk noemden wij de naam Rouss in onze beschouwing. Hiervoor leze men de naam Fogg, de scheidsrechter, die beide wedstrijden tegen Belgë geleid heeft, alsook de Engelse Cup-final tussen Sheffield Wednesday en West Bromwich Albion (4—2).

In aansluiting publiceren wij voor belangstellenden nog de opstelling van het Engelse elftal.

Hibbs, Male, Hapgood (capt.), Gardner Barker, Burrows, Worral, Carter, Drake, Westwood, Boyes.

Gouverneur naar Aruba.

Op 13 Juni zal Z. Exc. Gouverneur van Slobbe met H. Ms. Johan Maurits een bezoek brengen aan Aruba.

Opera Martha.

Maandag avond had een tweede uitvoering plaats van deze opera.

De avond was weder een groot succes.

In dank ontvangen.

Van den Agent W. C. Evertsz Breedestraat, Otrabanda twee Alba lampen

En kalender voor het jaar 1935 van **Lykes Bros Steamship Co.** agent de Curaçao Trading Co.

Enkele producten van de Compania Canadera Industrial Venezolana establecida recientemente en Maracay Venezuela, waarvan genoemde firma de agenten zijn.

Autoverkeer op Curaçao.

Het autoverkeer neemt in de laatste maanden weer geweldig toe, zo dat het Gouvernement genoodzaakt is geweest er een 200 nieuwe nummerborden bij te bestellen.

Liepen de autonummers het vorige jaar tot 1275, thans zijn de 1400 reeds ruim vol. Alleen aan de kleine gele busjes lopen er op Curaçao 280 stuks.

Sjon Beca.

Donderdag overleed alhier Sjon Beca Henriquez in hoge ouderdom.

Sjon Beca was de grote stuwkracht van de Damesvereniging, waaraan Cur. o.a. het Wilhelminapark dankt en ten slotte het mooie standbeeld van Koningin Wilhelmina. Sjon Beca was een geziene figuur in onze Curaçaose samenleving.

Onze deelneming aan de familie.

R. I. P.

C.B.L.O.

Buitengewone Algemene Vergadering op Maandag 27 Mei Mei 1935 8 uur n.m. in het Clubgebouw Curaçaose Sport Club.

AGENDA:

1. Opening door den Voorzitter.
2. Notulen vorige Algemene Vergadering.
3. Mededelingen van het Bestuur.
4. Voorstel om aan de C.V.B. een bijdrage te verlenen voor de Surinametocht.
5. Voorstel om aan de C.A.B. een bijdrage te verlenen voor het jaar 1935.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

Daarna Bestuursvergadering.

GEMENGD NIEUWS.

Wat het eerst veroudert.

In een beroemde roman van Alphonse Daudet klaagt een bejaarde vrouw. Hare gelaat is rimpelig en verweerd, terwijl het lichaam verbazend jong gebleven is." zoals de auteur van de roman zegt. Dit feit dat door de ondervinding bevestigd wordt, zal de meer dan 50-jarigen hoegenaamd niet verbazen. Mannen en vrouwen kunnen zulks bij zich constateren. Het gezicht en de handen verouderen veel eerder dan de overige lichaamsdelen, die het meest aan het licht zijn blootgesteld, het eerst. Bij de stedelingen kan dit geconstateerd worden en bij de landbouwers treedt dit verschijnsel nog sterker aan de dag. Moet daaruit geconcludeerd worden, dat het licht een nadelige uitwerking heeft? Absoluut niet. Een dokter, die zo'n dwaasheid verkondigen zou, ware rijp voor een gekkenhuis.

Het licht heeft een machtige invloed op de mens. Het kan storingen, ongevallen en zelfs in sommige gevallen de dood veroorzaken, b.v. bij zonnelicht, wanneer het misbruikt wordt. Om zich gezond te voelen is het niet noodzakelijk voortdurend 'n groot gedeelte van onze huidbekleding aan het zonnelicht bloot te stellen. Ook hier moet men, zoals in alle dingen, maat houden.

Nogmaals de ramp van de Uiver.

Blikseminslag toch de oorzaak?

Een zeer belangrijk rapport betreffende de mogelijke oorzaken van de ramp van de Uiver is, naar men uit Amsterdam aan de N.R.C. schrijft, uitgebracht aan de permanente commissie van het onderzoek naar ongevallen met burgerluchtvaartlijnen. In dit rapport komt de deskundige dr. P. G. J. Duker tot de conclusie, dat met zekerheid moet worden vastgesteld, dat blikseminslag de ramp van de Uiver heeft veroorzaakt.

In een onderhoud zeide dr. Duker het volgende:

Zowel door mijn onderzoek, verricht op het materiaal, dat mij beschikbaar is gesteld, als door hetgeen ik vernam uit de rapporten van den Engelsen luitenant vlieger dr. Smith en van den Aziatischen directeur van het ziekenhuis te Bagdad, alsook van anderen, is het voor mij wiskundig zeker komen vast te staan, dat blikseminslag de ramp veroorzaakt heeft.

De Arabische doctoren, die 50 uur na de dood pas de slachtoffers konden onderzoeken, hebben dood door bliksem uitgeschakeld. Ik neem daarbij twee dingen aan: in de eerste plaats, dat deze doctoren geen studie hebben gemaakt van dood door bliksem, en in de tweede plaats, dat zij na het lange tijdsverloop niet meer de juiste conclusie konden trekken.

Het rapport van dr. Smith, die in gezelschap van den heer Peters, vertegenwoordiger der K.L.M. te Bagdad, 12 uur na de dood onderzoekingen instelde, is voor mij van veel meer belang. Dr. Smith trekt geen conclusies, maar zijn observaties laten geen twijfel mogelijk.

Het is hier van belang op te merken, dat dr. Duker een grote reputatie heeft verworven als deskundige op het gebied van blikseminslag. Herhaaldelijk wordt zijn hulp ingeroepen, o.a. door de gemeente Amsterdam, om rapporten in verband met blikseminslag uit te brengen. Vele jaren reeds heeft dr. Duker studies op dit gebied gemaakt.

Experimenten met kunstmatige bliksem.

De K.L.M. heeft dan ook de hulp van dr. Duker ingeroepen in de eerste plaats voor het vaststellen van de oorzaak, maar in de tweede plaats, en dat is natuurlijk nog veel belangrijker geworden, om, dank zij de experimenten, die dr. Duker thans onderneemt, te komen tot een systeem van beveiliging, waarbij bemanning en passagiers volkomen veilig zullen zijn als een vliegtuig door de bliksem wordt geraakt.

Ik kan u wel zeggen, aldus dr. Duker, dat mijn zoeken gaat in de richting, welke rol de sleepantenne kan vervullen bij het afweren van de bliksem, die een vliegtuig zou treffen. Ik ben ervan overtuigd, dat de meningen omtrent de sleepantenne geheel herzien moeten worden wat betreft de rol, die ze in zulke gevallen kan spelen.

Tot nu toe waren de piloten onmiddellijk klaar om de antenne bij onweer naar binnen te halen. Ik geloof dat er mogelijkheden zijn die er op wijzen, dat een vrijer gebruik van de sleepantenne nodig kan zijn. Natuurlijk moet er nog meer gebeuren — ik kan daar thans nog niet over uitweiden — maar ons systeem zal er op gericht zijn, de bliksem buiten de mensen in het vliegtuig om af te leiden.

Ik kan u wel zeggen, dat er op het ogenblik door ons met man en macht aan wordt gewerkt om tot een goede oplossing, tot een goed systeem dus, te komen.

Onze experimenten worden in een van de laboratoria van de Amsterdamse universiteit uitgevoerd. Wij werken daar met een stroom van 250.000 volt. Bliksem heeft een spanning van 100.000 Ampère.

Uit de jongste proeven, die wij hebben genomen op een speciaal daartoe gebouwd verkleind model Uiver, bleek ons, dat kunstmatige blikseminslag in de vaste antenne en het kielvlak van het model een uitweg vond op die plaatsen, waar de antenne is ingeleid, n.m.l. in het achterste bagageruim en bij het toestel van den marconist in de cockpit.

Op die punten hadden de z.g.n. straalontladingen plaats. Ik mag daarbij nog opmerken, dat alle daarbij ontstane vonken dodelijk voor mensen zijn. Zoals u weet, was bij de Uiver de sleepantenne ingehaald.

Uit deze laboratoriumproeven is de tweede phase van het onderzoek begonnen. De eerste phase bestond in het reconstrueren, het deduceren, enz.

In die eerste phase was voor mij vooral belangrijk in de eerste plaats wat ik kon constateren op het mij toegestuurde materiaal en in de tweede plaats hetgeen ik kon lezen in de rapporten van de doctoren en de z.gn. Leeuwerik-commissie, waarin zaten Geysendorffer, Sillevis enz.

Belangrijk is, dat de Leeuwerik-comsie oorspronkelijk ook tot de conclusie kwam, dat blikseminslag de ramp had veroorzaakt. Later is men gaan twijfelen.

Belangrijk is ook een uitlating van een Arabisch soldaat, die mededelingen deed, waaruit men opmaakte, dat Arabieren het toestel enige tijd brandend door de lucht hadden zien gaan en toen spiraalsgewijze naar beneden hadden zien komen.

Wat ik op de stukken materiaal heb gevonden, de verwondingen van de doden, alsmede hun ligging ten opzichte van het wrak, enz. enz., dat alles heeft mij tot de conclusie geleid die ik u noemde.

Over de verwondingen van de doden mag ik nog niet spreken, omdat dit uit het officiele rapport komt. Ook over het rapport van dr. van der Maas moet ik om dezelfde reden zwijgen. Wel mag ik dit zeggen: dat er voor mij aanleiding is aan te nemen, dat dr. v. d. Maas ook blikseminslag als de oorzaak aanneemt.

Bij blikseminslag kunnen materialen 106 verschillende sporen vertonen. Mensen bieden in dat opzicht 55 mogelijkheden en vliegtuigen kunnen 36 verschillende sporen doen zien.

Wat het materiaal betreft wil ik u één treffend voorbeeld slechts noemen: dat is het automatische pistool (merk F.N.), dat ik onderzocht. Ik vond een letsel op de slee, bovenaan. Het fotografisch vastgelegde microscopische beeld, sterk vergroot, liet radiair uiteenlopende veranderingen in het metaal zien — een beeld als de bliksem zelf ook doet zien.

Dit is een typisch beeld, dat bij blikseminslag optreedt. Op de greep onder de letters F.N. vond ik nog een letsel, weer met die radiaire uitstraling.

De „schietpartij"

In verband met die revolver wilde ik nog wel even met nadruk opmerken: het is een van de vier revolvers, die in het vliegtuig waren en deze revolvers worden met elk vliegtuig, dat voor Indië bestemd is, aan de bemanning mee gegeven. Nu zijn er geruchten geweest over schietpartijen aan boord — dat is nonsens. Ik heb met absolute zekerheid vast kunnen stellen dat geen van de omgekomenen gedood is door een revolverschot.

Wij zetten onze laboratoriumproeven met kracht voort. Heel spoedig zal ik de brand reconstrueren, die in het achterbagage ruim van de Uiver moet hebben plaats gehad. Wij zullen zulk een ruim geheel volgens juiste grootte bouwen en er o.a. een film, die 3½ K.G. weegt, inleggen en er dan een bliksemstraal van 250.000 volt doen inslaan. In de bagageruim van de Uiver bevond zich namelijk een film (Het meisje met de blauwe hoed), en de heer Tuschinski heeft thans een film van hetzelfde gewicht voor het experiment afgestaan.

Bij onze proefnemingen moeten wij natuurlijk rekening houden met de onberekenbare grilligheid van de bliksem.

Maar wij weten nu eenmaal dat de bliksem zijn weg zoekt langs scherpe dingen, er op aan trekt en er weer vandaan zijn weg voortzet. Dat kan heel belangrijk zijn bij onze opbouw om tot beveiliging te komen. Aan de andere kant is er het voorbeeld van een Duits vliegtuig, waar de bliksem insloeg en waarbij slechts de delen van hout en van linnen werden beschadigd, alle metalen delen werden door de bliksem genegeerd.

Mijn mening is, dat de slachtoffers van de Uiver niet hebben geleden. k heb verschillende rapporten van mensen, die door de bliksem getroffen werden, doch het overleefden en allen spreken van verdoving, geen pijn — soms tijdelijk verlies van geheugen enz., maar geen was zich bewust, dat zij door de bliksem waren getroffen.

Ik zou nog wel willen besluiten met te zeggen dat er beveiliging tegen blikseminslag in vliegtuigen komt — heel spoedig, daar kan men volkomen gerust op zijn.

Een belangrijk persproces.

Vrijmetselaar contra Residentiebode

De huidige Minister van Justitie van Schaik heeft in het begin van dit jaar een nieuw wetsontwerp er door gekregen „houdende nadere voorzieningen ter bescherming van de openbare orde."

Deze nieuwe wet was oorzaak dat enige maaden geleden zekere heer H. van Tongeren, grootmeester ener Orde van Vrijmetselaars te Amsterdam, een klacht indiende tegen „De Residentiebode", wijl deze o.a. een schrijven van een medewerker had opgenomen, handelend over... de Vrijmetselarij in de Baltische landen.

De hoofdredacteur van de Residentiebode ontving een dagvaarding om op 18 April voor de rechtbank te verschijnen.

De dagvaarding, waarop de aanklacht van het O.M. gebaseerd was luidt als volgt.

1°. dat hij te 's-Gravenhage op of omstreeks 13 October 1934, zich in het openbaar bij geschrift opzettelijk in beledigende vorm heeft uitgelaten over een groep van de bevolking van Nederland, althans over een ten dele tot de bevolking van Nederland behorende groep van personen, de Vrijmetselaren, door opzettelijk in het op of omstreeks 13 October 1934 te 's-Gravenhage als No. 12283 verschenen en aldaar en elders in Nederland vele exemplaren verspreid zijnd nummer van het dagblad „De Residentiebode", van welk blad hij hoofdredacteur was, op te nemen, althans te doen opnemen, een artikel van de inhoud, waarvan hij te voren kennis had genomen onder het opschrift „De Vrijmetselarij in de Baltische Staten", waarin de navolgende opzettelijk in beledigende vorm gedane uitlating over bovengenoemde ten dele tot de bevolking van Nederland behorende groep van personen voorkwam: „Uit de grote mysterieuze schandaden van de laatste tijd is duidelijk bewezen welk een ontzaggelijke invloed de Vrijmetselarij in de wereld uitoefent. Het is dan ook geen wonder dat er felle actie is ontstaan tegen de Vrijmetselarij, die haar leden onverdiend aan de meest invloedrijke betrekkingen helpt en hun misdaden tracht te bemantelen."

2°. dat hij te 's-Gravenhage op of omstreeks 30 October 1934 zich in het openbaar bij geschrift opzettelijk in beledigende vorm heeft uitgelaten over een groep van de bevolking van Nederland, althans over een ten dele tot de bevolking van Nederland behorende groep van personen, de Vrijmetselaren, door opzettelijk in het op of omstreeks 30 October 1934 te 's-Gravenhage als 12299 verschenen en aldaar en elders in Nederland in vele exemplaren verspreid zijnd nummer van het dagblad „De Residentiebode", van welk blad hij hoofdredacteur was, op te nemen, althans te doen opnemen, een artikel van de inhoud waarvan hij te voren kennis had genomen onder het opschrift: „Loge en Koningsmoord" waarin de volgende opzettelijk in beledigende vorm gedane uitlating over de bovengenoemde groep van bevolking van Nederland, althans over de bovengenoemde ten dele tot de bevolking van Nederland behorende groep van personen voorkwam:

„Het koud en onheilspellend cynisme, dat de Vrijmetselarij altijd aan de dag heeft gelegd, terwijl zij niet terugdeinsde voor de gruwelijkste misdaden om te overwinnen, vormt geen ontlasting in haar voordeel, thans vooral na de onthulling van het agentschap „Orienta."

„De Residentiebode tekent hierbij het volgende aan:

„Tot zover de dagvaarding.

Blijkbaar is deze zeer eigenaardige aanklacht bedoeld als een proefballonnetje ten opzichte van het nieuwe artikel in het Strafwetboek, dat niet alleen personen, maar ook groepen van personen tegen opzettelijke belediging beschermt.

Of dit ballonnetje zal opgaan? Het zou er raar uitzien, als men de waarheid omtrent de Vrijmetselarij in een of ander land niet meer zou mogen meedelen, omdat dan hier te lande iemand, die óók Vrijmetselaar is — maar zelfs geen lid der besproken Vrijmetselaarsorde — voorgeeft zich beledigd te achten. Opzettelijk nog wel!

Met precies dezelfde rechten zou b.v. dh. Wijnkoop kunnen opkomen, omdat hij zich beledigd acht, als de kranten de gruwelen van het Communisme in Rusland onthullen. Of Albarda, als de pers de misdaden van het Oostenrijks of Spaans socialisme aan de kaak stelt. Of dh. Mussert, als de pers het Duits Nationaal-Socialisme geselt... enz. enz. Er komt geen blad van de pers, of het zou gevaar lopen als deze aanklacht opging.

De rechtbanken zouden het druk krijgen, dat kan men misschien prachtig vinden in de tijd van werkloosheid, maar wij houden het toch liever met het algemeen belang, dat aan de kaak stellen van wereldgruwelen eist.

We vermoeden dan ook, dat het proefballonnetje spoedig zal uiteenspatten. Het nieuwe wetsartikel is niet gemaakt, om de pers te knevelen in het bespreken van misdadige wereldstromingen."

Inderdaad is deze proefballon uiteengespat en werd de Hoofdredacteur van „De Residentiebode" vrijgesproken.

Dé man, die eerlijk was.

Hij heette John Barret, was van New-York geboortig uit een moeder die een Duitse was, en een vader, die een Ier was en zijn leven lang de imposante uniform van politieagent had gedragen.

John Barret was al op middelbare leeftijd gekomen, had zich altijd nog door het leven kunnen slaan, maar de laatste jaren van de crisis was hij ook werkloos geraakt.

't Werd een harde tijd, weinig steun, weinig voedsel, wenig vertier. Maar eindelijk kreeg hij toch weer een job. Hij werd geëngageerd als Sandwich-man, hij moest met tien kameraden achter elkaar met een bord voor zijn buik door de straten lopen en reclame maken voor een fotografische inrichting. Het dagloon was niet groot, maar net voldoende om niet van honger te sterven.

Van 's ochtends negen tot 's middags zessen moest hij lopen, met geen ander uitzicht dan op de hakken van dengene, die voor hem ging.

En toen op een avond gebeurde het wonder. Onder een lantaarn, die een diffuus licht verspreidde onder de bomen van het Central Park zag Barret plotseling op de grond een klein bruin étuitje liggen.

Eerst wilde hij er niet eens naar bukken. Wat zou 't?

Toch raapte hij het leren pakje op. Zijn magere handen gritsten 't open. „Lieve Hemel! Zorgzaam in elkaar gevouwen zaten daar 42 billjetten in van 1000 Dollar elk. Een fortuin!" In een gleufje van de kleine portefeuille een visitekaartje „E. D. W., 202 5e Avenue."

Barret borg het zakje veilig op, en stapte verder in zijn dagelijkse optocht zonder iets te zeggen.

Maar toen zijn taak was afgelopen klom hij op een bus. Zijn besluit was genomen, hij ging de Dollars terugbrengen aan den eigenaar, die ze verloren had.

Ieren zijn nu eenmaal eerlijke mensen en wat zou vader Barret gezegd hebben als hij in de hemel zag, hoe zijn zoon tekort schoot in de eer en traditie van zijn familie.

Op de 5e Avenue gekomen hield de man stil voor een statig en plechtig gebouw. Hij schelde aan. Een lakei deed minachtend de deur open.

„Wij kopen en geven niet aan de deur," zei deze hooghartig.

Barret hield de portefeuille omhoog en zei: Geef dit aan je meester."

Tien minuten gingen voorbij. John Barret het wachten moe, ging al weer de straat op, toen hij werd nageroepen: „Kom binnen, Mr. M. wil u zien!"

Barret werd binnengeleid in een weelderige salon, waar een hartelijke en enigszins bewogen gentleman hem de hand drukte.

„Kerel," zei deze „jij bent de eerste eerlijke man, die ik ontmoet sinds ik in zaken ben. Wat kan ik voor je doen? Wil je geld, een betrekking, of beide?"

Twee uur later verliet John Barret het paleis, hij had smakelijk gegeten, had in de binnenzak een flink pak banknoten, en had bovendien een benijdenswaardige positie bij de firma E.D.W., als bureaujongen.

De andere morgen publiceerden de bladen kolommen vol over de heldendaden van den armen stakkerd.

„Een bankier van de Walstreet heeft gezegd „omdat ik een eerlijk mens gevonden heb, wil ik zijn toekomst verzekeren."

Van Ohio in Californië tot Oklahama van Chicago tot Louisiana ging er een algemene kreet van bewondering op. John Barret heette de echte Amerikaan, de eerlijke en loyale man, het type van een burger, waarop de grootste natie der wereld trots kon zijn. En uit alle hoeken en oorden van Amerika kwamen daadwerkelijke en actieve huldebetuigingen aan het adres van John Barret.

Barret was de man van de dag, men kwam hem interviewen,, zijn portret kwam in de krant, zijn leven en zijn werk werden beschreven. En het geld bleef toevloeien.

Barret incaseerde dit alles met een beetje verbazing eerst, toen met een begrijpelijke vreugde, en eindelijk begon hij zich zelf wijs te maken, dat dit alles toch van zelf sprak. De arme kerel begon langzamerhand zijn hoofd te verliezen.

Hij dacht zich de eerste burger van de staat na president Roosevelt.

Eindelijk bedacht hij, dat Roosevelt toch niets te betekenen had in vergelijking met hem, die werd beschouwd als de personificatie van de natie.

Wie ging er nog boven Roosevelt als God alleen.

Bewust van zijn waardigheid begon Barret 's avonds redevoeringen te houden tot zijn oude kameraden in de ellende, die op zijn kosten aten en dronken en hem toejuichten.

„Eet en drinkt", sprak hij tot hen, „gij zijt allen mijn vrienden en ik zal jelui in mijn qualiteit van Godheid tonen, dat ik in één seconde de geest van het kwaad kan ontdekken en hem, die er van bezeten is met één blik van mijn ogen kan doden."

Op dit ogenblik ging de deur open, en kwam er een bleek kereltje binnen, die zijn deel van het feestmaal kwam opeisen.

„Ga heen," dreigde Barret, „jij draagt de geest van het kwaad in je!"

Het klein bleke kereltje keek verschrikt op en dorst geen vin te veroeren.

Barret hervatte zijn rede en bulderde: „Jij bent de vleesgeworden hel, nu ga ik je aanzien en je zult sterven!"

De kleine, zwakke man verbleekte nog erger, opende zijn mond, zakte ineen en was dood.

Bij dit treffend schouwspel van zijn macht rende Barret de straat op, en zijn handen omhoog gebarend schreeuwde hij met een profetische stem: „Ik ben God, ik ben de heer der wereld! Ik wist 't niet, maar ik ben God......"

En zo gebeurde 't, dat de enige man, die in Amerika eerlijk was, dezer dagen werd opgesloten in een gekkenhuis.

Bijblad van de „AMIGOE DI CURAÇAO" van 25 MEI 1935.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

19 Mei 1935.

A-klasse:	Asiento—H.V.V.	2—2
B-klasse:	Bismarck II—Hercules II	1—3
	J. Holland II—Trappers II	1—1
	Transvaal II—Scherpenheuvel	0—5

STAND-COMPETITIE-WEDSTRIJDEN per 19/5 — '35.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten
AJAX	3	0	1	2	0	6	1
ASIENTO	3	0	1	2	3	10	1
BISMARCK	2	1	0	1	5	4	2
HERCULES	3	2	0	1	2	3	4
H.V.V.	2	0	2	0	2	2	2
JONG HOLLAND	3	3	0	0	11	1	6
M.S.V.	4	1	0	3	7	9	2
R.C.C.	2	2	0	0	4	1	4
TRAPPERS	3	2	0	1	6	1	4
TRANSVAAL	2	0	0	2	1	6	0
VOLHARDING	3	2	0	1	5	2	4
B-klasse:							
AJAX II	2	0	0	2	1	5	0
ASIENTO II	1	0	0	1	0	1	0
ATLETICO	3	1	0	2	2	3	2
BISMARCK II	2	0	1	1	1	3	1
HERCULES II	3	2	0	1	5	5	4
JONG HOLLAND II	3	1	2	0	5	1	4
M.S.V. II	2	1	0	1	2	5	2
R.C.C. II	2	1	1	0	5	2	3
TRAPPERS II	2	0	2	0	3	3	2
TRANSVAAL II	3	1	0	2	3	6	2
SCHERPENHEUVEL	1	1	0	0	5	0	2
VOLHARDING II	2	2	0	0	2	0	4

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag, 26 Mei.

MUNDO NOBO:
B-klasse: R.C.C. II—ATLETICO
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsr.: Kranenburg

B-klasse: AJAX II— VOLHARDING II
Aanvang: 3.15 precies.
Scheidsr.: Schouwé

GASPARITO:
B-klasse: TRAPPERS 2-TRANSV. 2
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsr.: Daal

B-klasse: BISMARCK 2-HERULES 2
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsr.: Koeiman

SCHERPENHEUVEL:
B-klasse: J. HOLL. 2-SCHERPENH.
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsr.: Visser

De bus naar Scherpenheuvel vertrekt om 3.45 n.m. van het Wilhelminaplein.

Zondag, 2 Juni.

MUNDO NOBO:
A-klasse: ASIENTO—M.S.V.
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsr.: Winters

B-klasse: AJAX 2—ATLETICO
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsr.: Koeiman

DE HOOP:
B-klasse: R.C.C. II-TRANSVAAL II
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsr.: Ramos

SCHERPENHEUVEL:
B-klasse: TRAPPERS 2-SCHERPENH.
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsr.: Corsica.

De bus naar Scherpenheuvel vertrekt om 3.45 n.m. van het Wilhelminaplein.

Zondag, 9 Juni.

MUNDO NOBO:
A-klasse: BISMARCK—HERCULES
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsr.: Winters

B-klasse: ASIENTO 2—M.S.V. 2
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsr.: Daal

DE HOOP:
A-klasse: H.V.V.—TRANSVAAL
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsr.: Eugenio

GASPARITO:
A-klasse: J. HOLLAND — TRAPPERS
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsr.:Elfrink

ELFTALOPGAVEN:
De elftal-opgaven voor Juni 1935 moeten in het bezit zijn van den **2den Secretaris, uiterlijk op 27 Mei.**

IN- EN AFSCHRIJVINGEN WERKENDE LEDEN van 12 t/m 20 Mei 1935.
INGESCHREVEN:

„BISMARCK" S. RODRIGUEZ, Vianenweg No. 366, per 22-4-1935.
„TRAPPERS" M. MADURO, Wittesteeg No. 3, per 4-5-1935.
„TRANSVAAL" R. WONG-LOI-SING, Berg Altena 175, per 18-5-1935.
„TRANSVAAL" S. ELIAZER, Rembrandtstr. 77, per 18-5-1935.

JUNIOR-COMMISSIE.

Nog te spelen wedstrijden:
Terrein: Mundo-Nobo.
Aanvang: 4.30 precies.
Datum:

25 Mei 1935 HERCULES—ASIENTO.
8 Juni 1935 R.C.C.—VOLHARDING.
22 Juni 1935 AJAX—HERCULES.

Het Bestuur.

SPORT IN NEDERLAND.

Voetbal.

Internationaal: Holland—Engeland 0—1

Competitie: M.V.V.— Bleyerheide 1—3

Promotiewedstrijden: H.V.V.—O.D.S. 5—4, waardoor de wedstrijd H.B.S.—H.V.V. de beslissing zal brengen.

Roermond—Willem II 2—3. Middelburg— Palemig 5—1.

Tennis: Nederland verloor van Japan met 5—0 voor de Davis-cup, waardoor Nederland is uitgeschakeld. Timmer werd door 'n gescheurde voetspier uitgeschakeld.

(naar „De Cur. Volkskr.")

HOLLAND—ENGELAND 0—1.

De Ned. achterhoede fenomenaal.

De leeuw van Milaan!

Het is nog maar anderhalve maand geleden, dat de bekende Engelse scheidsrechter Rouss na de wedstrijd Holland—België verklaarde, dat 't spel van het Nederlands elftal op dezelfde hoogte stond als van een slechte Engelse tweedeklasser. En dan komen in onze herinnering uitslagen, als 3—2 te Milaan, waar Leo Halle als invaller voor van der Meulen, zich de titel verwierf van „De Leeuw van Milaan"; 1—0 tegen Italië te Amsterdam; 1—0 tegen het Oostenrijkse Wunderteam in 1932 te Amsterdam, allen nederlagen weliswaar, maar dan toch nederlagen, die een veel hogere gedachten geven van het Nederlandse spel dan een 9—3 overwinning op de Belgen. Maar toch, die meneer Rouss zou een mens zenuwachtig kunnen maken. En we zagen de ontmoeting Holland-Engeland dan ook tamelijk huiverig tegemoet. Niet echter aldus van Heel en zijn mannen. En op Zaterdag 18 Mei trokken elf Oranje-hemdjes te velde om slag te leveren tegen John Bull. En ze hebben 'm dat fijntjes geleverd.

Onwillekeurig hebben wij gedacht aan de veldslag Italië—Spanje, voor het wereld-kampioenschap het vorig jaar geleverd, een ruwe bloedige strijd, de naam sport onwaardig, een onbetoomd involgen van hartstochten als eerzucht en onredelijk nationalisme, zonder een greintje gevoel van sportieve welwillendheid ten opzichte van de tegenstanders. En dan vergelijken we hiermee deze wedstrijd, die in zó'n aangename atmosfeer en in zó'n recht sportieve stemming gespeeld is, dat, van zuiver natuurlijk standpunt beschouwd, het ideaal van sportief voetbalspel tot op 'n minimum benaderd is; — en dan zeggen we volmondig, dat een dergelijke wedstrijd aan de sport meer, veel meer goed doet dan zo'n hartstochtelijk nationalistisch gerammei. En Holland heeft een keer temeer een nederlaag geleden, waarop het nog jarenlang met trots kan terugzien. Amateurs tegen profs, ja, tegen „de" profs 0—1. Waarlijk 'n meesterlijk fraaie prestatie!

De wedstrijd werd behoorlijk begunstigd door Pluvius en zelfs onder de rust moest voor de beide doelen opnieuw zand gestrooid worden om het terrein daar nog bespeelbaar te maken. De eerste aanvallen waren voor Nederland, maar daarna nam Engeland het initiatief over en werd het 'n wedstrijd van 'n Oranje-achterhoede tegen 'n Albion-voorhoede. Maar die Oranje-achterhoede was prima! Caldenhoven, Paauwe en v. Heel schitterden; van Run was zeer goed en ook Andriessen werkte zeer verdienstelijk. Van de voorhoede valt niet veel bizonders te vermelden. Smit was hier als vanouds de zwoeger, die bergen werk verzette. Bakhuys was onder curatele gesteld, voortdurend stond daar zo'n Engelsman vlak naast, voor of achter hem. Toch heeft hij nog aardig werk gedaan. De minste was Meynders, waarmee we niet zeggen, dat hij slecht was, maar toch! Van Gelder had 't misschien beter gedaan. Maar de ster van 't veld was: Leo Halle, de leeuw van Milaan, de Nederlandse leeuw! Waar Hollandse geestdrift tegen Engelse berekening in 't veld vaak het loodje moest leggen, daar faalde alle Engelse wiskunde voor het Nederlandse doel, want juist waar Albion een gaatje dacht, daar was de schoen of daar waren de knuisten van Halle. Met rust was de stand nog 0—0. Wel zou Oranje het onderspit moeten delven, maar... 'n Engelse tweedeklasser ? ! Direct na de rust had Engeland succes met 'n fraaie doorbraak en onhoudbaar vloog het eerste en enigste doelpunt in de touwen. Maar nu was Halle niet meer te houden. De ongelooflijkste staaltjes haalde hij uit. Zijn faam zou er niets onder geleden hebben, had hij nog twee of drie doelpunten door gelaten. 't Was om alle Engelse mathematici wanhopig te maken. Maar zijn culminatiepunt was wel het bravourstaaltje, dat hij vlak voor 't eind uithaalde, en dat ernstige gevolgen had kunnen hebben, als... de wedstrijd niet op zo'n buitengewoon faire wijze was gespeeld. In die laatste minuten vielen de Engelsen prachtig aan, een keurige doorbraak was 't gevolg en op een afstand van ongeveer 2½ m. kreeg Engeland de bal vrij voor Halle, maar resoluut met 'n ware doodsverachting wierp Halle zich languit op het projectiel, waar de Engelsman zijn schoen reeds onder had om te schieten. En de Engelsman schoot niet, waarvoor hij van 't publiek een geestdriftige ovatie ontving, die dubbel en dwars verdiend was. Op het laatste moment had Nederland pech, toen de Engelse keeper onbewust een schot van Bakhuys uit een schermutseling tegen zijn been kreeg. Maar 'n gelijk spel zou een te grote en ook onverdiende weelde geweest zijn. Als wij nu nog vermelden, dat de bekwame arbiter Dr. Bauwens zich slechts twee maal genoodzaakt zag een vrije schop toe te kennen, dan is daarmee het waarlijk sportieve spel voldoende gedemonstreerd.

DE NEDERLANDSE PADVINDERS-VERENIGING.

AFDELING

WILLEMSTAD — CURAÇAO.

GROEPNIEUWS
van Maandag 27 Mei tot met Zondag Zondag 2 Juni 1935.

Uit de leiderskamer: Wel broerjes, in in deze nieuwe maand welke komt, zullen wij vele vorbereidingen treffen voor het BONAIRE-KAMP en beginnen eveneens met de training voor de uitvoering in het najaar, je weet wel, de officiele viering van het vijf-jarig bestaan.

Ik verwacht ook een goede patrouillegeest en het juiste opvolgen der wet, speciale betrachting van artikel 2.

de groepleider,
M .v. der Maarel.

Patrouillebijeenkomsten worden er in deze week niet gehouden, geef in deze week je uniform in de was, maar zorg dat je insigne's niet meegewassen worden of verloren raken.

Training voor nieuwelingen: Op Donderdag, 30 Mei verzamelen om half vijf op het groepterrein.

Troepavond: Vrijdag, 31 Mei. Om half zeven bij „Our Home" verzamelen.

Troep en patrouille-spelen.

Exercitie en sport.

Zangles zal vervolgd worden (denk er om de liedjes te kennen).

Troepraad: Zondag, 2 Juni. Allen present om 3 uur op het groepterrein.

Afmars naar Rio Canario.

De captein van het elftal, S. Pietersz zal deze match aanvragen bij **Asiento Jr.** (s.v.p. tijdig mij de uitslag medelen). Voetbal tegen Asiento Junior, indien niet mogelijk Voetbal tussen het 1e en 2e elftal der troep.

HORDE VAN GROEP I WILLEMSTAD.

Dinsdag, 28 Mei: Tijdig present voor de Horde-jacht.

Rimboespelen en oefenen in 'tvèrspringen.

Slagbal-training en een fijn verhaal: „Het Zeeroversschip Nautulus".

Zaterdag, 1 Juni: Om 2 uur begin der rimboe-training op Groot Piscadera, is de jacht.

Groot gevecht tussen de Comanchen en De Sioux.

Goede Jacht en volg de Wet.

De Oude Wolf.

De Rotary-beweging.

Dezer dagen heeft de Heer L. F. Angulo, in La Prensa van 17 Mei een aanval gedaan op een kort artikel in de Amigoe van 11 Mei, waarvan de hoofdinhoud was, dat **de bisschoppen in de verschillende landen aan katholieken hebben verboden het lidmaatschap van de Rotaryclubs.**

De Hr. Angulo heeft gemeend in La Prensa een lans te moeten breken **voor** de Rotary **tegen** de bisschoppen die de toetreding voor katholieken verboden hebben.

En het mooiste is dat de Hr. Angulo het doet **como católico convencido,** als overtuigd Katholiek. Staat er in het Evangelie niet ergens iets van „Wolven die komen in schaapskleren? Maar aan hun daden zult ge ze kennen, want:

1°. Een overtuigd Katholiek gaat niet in tegen de bepaling van de bisschoppen, van wie in de Schrift staat, dat „de H. Geest hen heeft aangesteld om de Kerk Gods te besturen."

2°. Een overtuigd Katholiek doet dit allerminst in La Prensa.

We hebben in ons blad van de vorige week een diepere analyse gegeven van de Rotary en gaan in ons blad van vandaag daarmee door. Uit deze analyse blijkt dat het verbod der bisschoppen op zeer deugdelijke gronden steunt.

Deze analyse zoals we reeds gezegd hebben is van Prof. J.A.A. Mekel uit Delft, een man die meer landen bezocht heeft als de Hr. Angulo opsomt en die we **kennen** als een overtuigd katholiek.

Het is niet zonder bijbedoeling, dat ik sprak van de religie van het Dienen, want de „Service" en „Success"-cultus is inderdaad tot een soort godsdienst, in elk geval tot een levensbeschouwing uitgegroeid. Vele Amerikanen zijn rijp voor een nieuwe religie, een nieuwe levensbeschouwing, die tenminste enige inhoud zal geven aan hun innerlijk leeg en gestandaardiseerd gedachtenleven, aan hunne naar een en hetzelfde patroon gesneden uiterlijke handelingen. Die religie moet universeel genoeg zijn om allen, rijken zowel als armen, zij die rijden in een Buick zowel als zij die zich tevreden moeten stellen met een Ford, te kunnen bevredigen. Zij moet mystieke elementen bevatten, zich lenen tot een ritueel, maar voldoende materiële beloning in uitzicht stellen om het de moeite waard te maken tot de adepten te behoren. Aan deze voorwaarden nu voldoet de religie van het Dienen en van het Succes.

Het eenvoudig begrip Dienen moest daartoe echter worden uitgebouwd en het zijn vooral de Rotary-clubs die, wat men zou kunnen noemen, de theologie der religie van het Dienen hebben uitgewerkt. Moralisten en philosophen hadden trouwens reeds een vruchtbare bodem gelegd, bij uitstek geschikt om het Serviceplantje te doen groeien tot een wijd-vertakte boom. De grondgedachte gaat terug tot Spencer die, onder de invloed der ontwikkelingsleer, de maatschappij vergeleek met een levend organisme, dat gecompliceerder wordt naarmate de evolutie voorschrijdt. Spencer zelf bouwde hierop slechts de levensbeschouwing, dat het toegeven aan biologische instincten de enig redelijke richtsnoer behoorde te zijn, doch het zijn vooral zijn Amerikaanse epigonen, die trachtten aan Spencer's beschouwingen een meer ideële inhoud te geven en ze te verheffen tot een humanitair en vaag-religieus getint systeem. De maatschappij ontwikkelt zich, zo leerden zij, en deze ontwikkeling is gericht op een moreel doel, op de verbetering van de mensheid, op de komst van een soort millennium en alle mensen hebben de plicht aan die ontwikkeling, aan die vooruitgang der mensheid mede te werken.

Zo ontstond de cultus van de vooruitgang, de aanbidding van den afgod „Progress", waarvan vooral de Amerikanen de ijverigste priesters zijn. En zij vragen zich thans nauwelijks meer af waarheen zij gaan; als er maar beweging, als er maar voortgang is, als maar nieuw in de plaats treedt voor oud, dan wordt het einddoel van de cosmos langs de weg der ontwikkeling van zelf bereikt. En tot het bereiken van dat doel moet eenieder medewerken door zich in dienst te stellen van de Mensheid, van de Vooruitgang, van de evolutie der maatschappij. Ziedaar een nieuwe, ideële inhoud, gegeven aan het begrip Dienen, dat de Amerikaanse super-salesmen, de in de psychologie van het verkopen en in het overwinnen van „sales-resistance" (is de uitdrukking niet kostelijk?) getrainde Yankee-kooplui zich reeds hadden geapproprieerd als een probaat middel om hunne jaarlijkse balansen met een groter credit-saldo te doen sluiten. Verkopen is Dienen, Dienen is Vooruitgang, is voldoen aan het einddoel van de cosmos, maar tevens door al dienend te verkopen heeft men Succes, verdient men geld, wordt men machtig en rijk. Ziedaar de religie van het Dienen, de cultus van het Succes: men beantwoordt aan een Hoger Doel (al is het wat vaag en omneveld) en men vaart er tegelijkertijd wel bij. Kan men zich een voor den Amerikaan passender religie indenken en is het niet natuurlijk, dat deze cultus meer dan ergens anders in Yankilandia grote opgang maakte?

Het zijn nu vooral de Rotary-clubs, die deze levensbeschouwing bewust als een ideëel systeem propageren en daarmede het oorspronkelijke doel van haar ontstaan ver zijn voorbijgeschoten en veel méér zijn geworden dan verenigingen van pientere kooplieden. Ze hebben zich als het ware vervormd tot tempels ener moderne religie, waarin een nieuwe moraal wordt geleerd, die dient tot richtsnoer niet alleen in het zakenleven, maar tevens tot levensphilosophie in algemene zin.

En dat in deze uitspraak geen overdrijving schuilt, bewijzen de uitingen van zeer vele vooraanstaande Rotarians. Zo schrijft Donald A. Adams, een bekend Rotarian: „Rotary is a spiritual force. Mark my words. I did not say a religious force. I said spiritual force. On no other grounds can I account for the way it has gripped thousands of lives and changed them from selfish existence into lives of helpful and unselfish service".1) Afgezien van het feit dat deze fraaie tirade nogal vaag is en dat niet wordt uitgelegd wat wel volgens den schrijver het grote verschil is tussen geestelijke en godsdienstige macht, ziet men er duidelijk uit, dat hierin aan de Rotary-beweging een heel wat verder strekkende dan hare oorspronkelijke betekenis wordt toegekend.

Een andere uitspraak uit een hoofdartikel in de „Rotarian" (het orgaan der beweging) van November 1925: „Rotary is not a mere creed to be recited, though beautiful its rendition; nor merely a song to be sung, though sweet be the singing. Rotary is a life to be lived. Your individual responsibility to Rotary is to live Rotary" 2). Dit moeilijk te vertalen en bijna hysterisch aandoend gebazel spreekt voor zichzelf: Rotary is a life to be lived, Rotary vertegenwoordigt een levensbeschouwing, een geloof, dat de Rotarians moeten beleven en waarnaar zij zich te allen tijde hebben te richten.

Een voorzitter der Rotary-beweging verklaart, sprekend over een artikel van de code der Rotary-ethiek, dat niets anders behelst dan de eeuwenoude, wijze les der christelijke moraal, vervat in de **woorden: wat gij niet wilt dat U geschiedt, doet dat ook een ander niet: „if this could be brought to fulfilment it would make human relations and actions in part divine."** 3)

De dwaasheden, die door vele der mindere goden uit de beweging dagelijks worden gedebiteerd, zijn nog veel groter. In toespraken tot Rotary-clubs is het in Amerika gewoonte geworden bekende historische persoonlijkheden, ja Jezus zelf, als voorlopers der Rotary-beweging voor te stellen. In de hoop, datonze Hollandse lezers er zich niet aan zullen ergeren, maar zich enkel zullen vergasten aan het belachelijke ervan, citeer ik een zin uit een toespraak van Dr. Walt Holcomb tot de Rotary-club van Tampa (Florida), overgenomen uit de daar ter plaatse verschijnende Morning Tribune: „If Jesus were a citizen of Tampa, a committee of the Rotary club would wait **upon Him and ask Him to become a member because Rotary is founded upon Service, and Jesus was the greatest exemplar of Service. And Jesus would join your club for that same reason."** 4)

En de volgende uitspraak van niemand minder dan Dodge, in een rede tot de **Rotarians van Wilmington: „There was one 100% Rotarian. He lived 2000 years ago. He was Jesus of Nazareth."** 5)

Het zou weinig moeite kosten deze citaten met zeer vele te vermeerderen, maar mag overbodig heten. Een ieder, die lust heeft de bloemlezing uit te breiden, behoeft slechts de toespraken te lezen van de voorzitters van en sprekers voor Amerikaanse Rotary-clubs. Ik kan den weetgierige de verzekering geven, dat zijn moeite althans in één opzicht rijkelijk zal worden beloond, want hij zal zich kostelijk vermaken met de nonsens, die vrijwel op elke pagina met de grootste ernst wordt verkondigd en hij zal meteen een vruchtbare studie van het onvervalste Americanisme kunnen maken.

Uit de boven aangehaalde uitlatingen blijkt echter duidelijk genoeg, hoe Rotary is ontaard in een ethische beweging, in 'n humanitaire lekenmoraal, gebaseerd op een combinatie van verfijnde handelsreizigerstechniek met onjuiste philosophische begrippen. Een dergelijke gedrochtelijke combinatie als philosophisch systeem had geen duisterling der vroegere generaties zich ook maar ooit kunnen dromen. Deze schone uitvinding bleef voorbehouden aan onze verlichte eeuw en aan het vooruitstrevend Amerika!

Indien men zou menen, dat de invloed der Rotary-beweging in Amerika ten slotte toch zeer beperkt moet zijn, daar in elke plaats slechts een betrekkelijk gering aantal leden kon worden toegelaten, vergist men zich schromelijk. Want in navolging van de Rotary-clubs zijn in vrijwel alle steden en stadjes andere clubs gesticht en wel in de eerste plaats de Kiwanis en dan de Lions, die beide hetzelfde doel nastreven als de Rotarians. Deze clubs zijn juist ontstaan omdat duizenden, die geen Rotarians konden worden, nieuwe verenigingen stichtten, geheel op dezelfde leest geschoeid. En de invloed dezer clubs en der Rotary-clubs, die dikwijls worden samengevat onder de benaming „civic luncheon clubs", is veel groter dan de meeste Europeanen zich realiseren. C.T. Marshall, opperste rechter van het hooggerechtshof van Ohio, schrijft hierover: „Civic luncheon clubs are the strongest factor in American life to-day in promoting sound public opinion." 6)

Het gevaar, dat ook Europa met de Rotary-bacil in even sterke mate zal worden besmet als Amerika, mag men gelukkigerwijze wel zeer gering achten. De Europese mentaliteit is, Goddank, nog verschillend van de Amerikaanse en nog te gezond dan dat zij gemakkelijk vatbaar zou zijn voor allerlei „movements" en uplifts", die in Amerika overal gerede inslag vinden, dikwijls des te gereder naarmate zij dwazer zijn. Maar toch zien wij ook in Europa in vele opzichten het begin van een te sterke oriëntering naar de gewoonten en idealen van het Westelijk halfrond zich voltrekken en wél mogen wij verzuchten: Spaar ons, Heer, voor Rotary-clubs; van de Amerikanisatie van Europa, verlos ons, o Heer!

Prof. Dr. J.A. Mekel.

1). Rotary is een geestelijke macht. Let wel, ik zeg niet godsdienstige macht. Ik zeide een geestelijke macht. Op geen andere wijze kan ik mij verklaren, hoe Rotary zozeer de levenswijze van duizenden heeft kunnen beinvloeden die, in plaats van een op eigen voordeel gericht bestaan, thans een leven van behulpzaamheid en onberekende dienstbaarheid leiden.

2). Rotary is niet slechts het zeggen ener geloofsbelijdenis, hoe schoon hare wedergave ook moge zijn en evenmin het zingen ener melodie, hoe zoet zij ook moge klinken... Rotary is een levensbeschouwing die beleefd moet worden. De verantwoording, door een ieder uwer aan Rotary verschuldigd, is het leven en beleven van Rotary.

3). Indien hieraan steeds gevolg werd gegeven, zouden de onderlinge verhouding der mensen en hunne daden niet op zekere hoogte deel uitmaken van het goddelijke.

4). Indien Jezus een der inwoners van Tampa was, zouden afgevaardigden van de Rotary-club hun opwachting bij Hem maken en Hem uitnodigen toe te treden als lid omdat Rotary is gebouwd op Dienen, en Jezus was het meest verheven voorbeeld van dienstbaarheid. En het is juist daarom, dat Jezus toe zou stemmen om lid van uw club te worden.

5). Er was één 100 pCt. Rotarieër. Hij leefde 2000 jaren geleden. Het was Jezus van Nazareth.

6). Civic luncheon clubs moeten worden beschouwd als de machtigste factor in de vorming van een gezonde publieke opinie in het hedendaagse Amerikaanse leven.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 26 Mei — 1 Juni 1935.

S.S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Falcon	26	Maracaibo	26	New-York
Presidente Gomez	26	Hamburg	26	Cartagena
Heinz Horn	27	Cartagena	27	Hamburg
El Libertador	29	Maracaibo, Aruba	29	La Guaira
Astrea	29	New-York via Haiti	29	Aruba, Maracaibo
Bennekom	29	Amsterdam	29	Cristob., Costa del Pac.
El Libertador	31	La Guaira	31	Aruba, Maracaibo
Amor	31	Maracaibo	31	N.-York via P. Cabello
Vestvangen	31	Paramaribo	31	New-Orleans
	Juni		**Juni**	
Caribia	1	Pto. Barrios	1	Hamburg
Senator	1	Liverpool	2	Cristobal.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Dear Mr. Editor,

Please allow us a little space in your valuable paper to insert a few remarks concernings our beloved Pastor De Groen, who has laboured among us about four and a half years, administering to our spiritual needs and been faithful and devoted to his work, toiling unceasingly with the object of saving souls.

His memory will ever remain enshrined within our hearts, the memory of a Pastor honoured and beloved, who has been in our midst as a neighbour and friend, sharing our joys and sorrows, full of sympathy and help to all.

Although we know and are convinced that our Heavenly Father is too wise to err, and too good to be unkind in His dealings with His children, and we would not murmur against His holy will, yet we cannot repress the natural sorrow that overflows our hearts, that the time has come when he must leave us.

We therefore commend him to God, and pray that he may be instrumental in saving many souls, is the wish of his parishoners and friends, at St. Eustatius.

Thanking you Mr. Editor for the space,

We are yours truly

J.L.

Satyre en humor.

Wiskunde.

„Als één man 120 dagen nodig heeft, om een huis te bouwen, dan kunnen 12 mannen het in 10 dagen doen, niet waar? Goed, als we verder gaan, zien we, dat 120 mannen het in één dag kunnen; 960 mannen in één uur; 57.600 mannen in één minuut en 3.456.00 mannen spelen het in één seconde klaar. Dat klopt toch, hé? Goed, dan is dus bewezen, dat de wiskunde onzin is, want volgens haar is het huis klaar, nog voordat iemand de tijd heeft één steen te metselen."

Helaas.

Uit een brief van een dichter aan de redactie:

„Kan ik u elke week een van mijn gedichtn toezenden?"

Uit het antwoor van de redactie: „Helaas kunt u dat inderdaad."

De Proef.

Dokter: „Meneer Muller, u moet het drinken eens een tijd lang achterwege laten, dan zullen we eens zien, of uw kwaal daardoor minder wordt."

Meneer Muller: „Kunnen we het niet zo doen, dokter, dat ik een tijd lang twee maal zoveel drink, om te zien, of mijn kwaal daardoor erger wordt?"

Heel goed.

De professor in de anatomie houdt zijn inaugurele rede voor de verzamelde medische faculteit:

„Mijne heren, de anatomie is de grondslag voor de kennis van de arts. Een dokter, die de anatomie niet volkomen beheerst, is te vergelijken met een mol: hij werkt in het stikdonker en het resultaat van zijn bemoeiingen zijn aardhopen."

Geheugen.

„Mevrouw, ik ben een fabelachtig geheugen, ik kan mij nog precies herinneren u al eens gezien te hebben bij de bruiloft van mijn beste vriend."

„Dat komt uit, ja. Ik was de bruid."

Eerlijk.

„Of ik eerlij ben? Ik zweer u het geld te betalen tot de laatste cent, al zou ik het moeten stelen."

Het gastmaal der vrijdenkers.

De vereniging van Vrijdenkers te Parijs zet nog altijd de onsmakelijke traditie voort om op de Goede Vrijdag een gezamenlijk banket te houden als protest tegen de Katholieken die deze dag mager eten. Clement Vautel spot nu met deze zeer ouderwetse anticlericale gewoonte.

„De Katholieken," zegt hij, onthouden zich op Goede Vrijdag van vlees en zij doen dit in stilte zonder enige vertoning, de Vrijdenkers richten die dag juist een overdadig banket aan, ook uit zogenaamd beginsel.

Is dat eigenlijk op stuk van zaken niet hetzelfde?

De enige ware Vrijdenker zou hij zijn die op dit diner met anticlericale worst het woord zou nemen en zou durven zeggen:

„Vrienden, wij gedragen ons vanavond als de mensen in dat stuk, dat „le Tardeau de la liberté", „de last van de Vrijheid" heet, mensen, die juist precies het omgekeerde doen, wat hun bevolen wordt. Men beveelt hun „rechts" en om te bewijzen dat zij toch vooral vrij zijn gaan ze juist „links."

Vanavond zijn ook wij vrijdenkers uit deze school. Wij eten nu vet omdat zij die niet vrij denken, mager eten. Welnu, ik wil deze soort discipline niet verdragen. Ik wil uw verplichte worst niet eten, zij is het symbool van een orthodoxie, waartegen ik in opstand kom."

En met verheffing van stem zou deze rechtgaande vrijdenker door de zaal laten klinken: „Garçon, breng mij een portie stokvis!"

Maar zulk een uiting van een waarlijk onafhankelijke geest zou schandaal verwekken.

De spreker zou uitgejouwd, gehoond, uitgedreven en geëxcommuniceerd worden in naam van de Vrije Gedachte.

Inderdaad, de Vrije Gedachte bestaat niet, en kan niet bestaan.

Zij, die de verwaandheid hebben te geloven, dat zij vrij denken, denken altijd het tegenovergestelde, wat zeggen wil, dat hun gedachte niet vrij is. Onze ideën onze meningen, onze gevoelens zijn slechte echo's, weerkaatsingen, tegenbewegingen, slechts hij is waarlijk vrijdenker, die helemaal niet denkt.

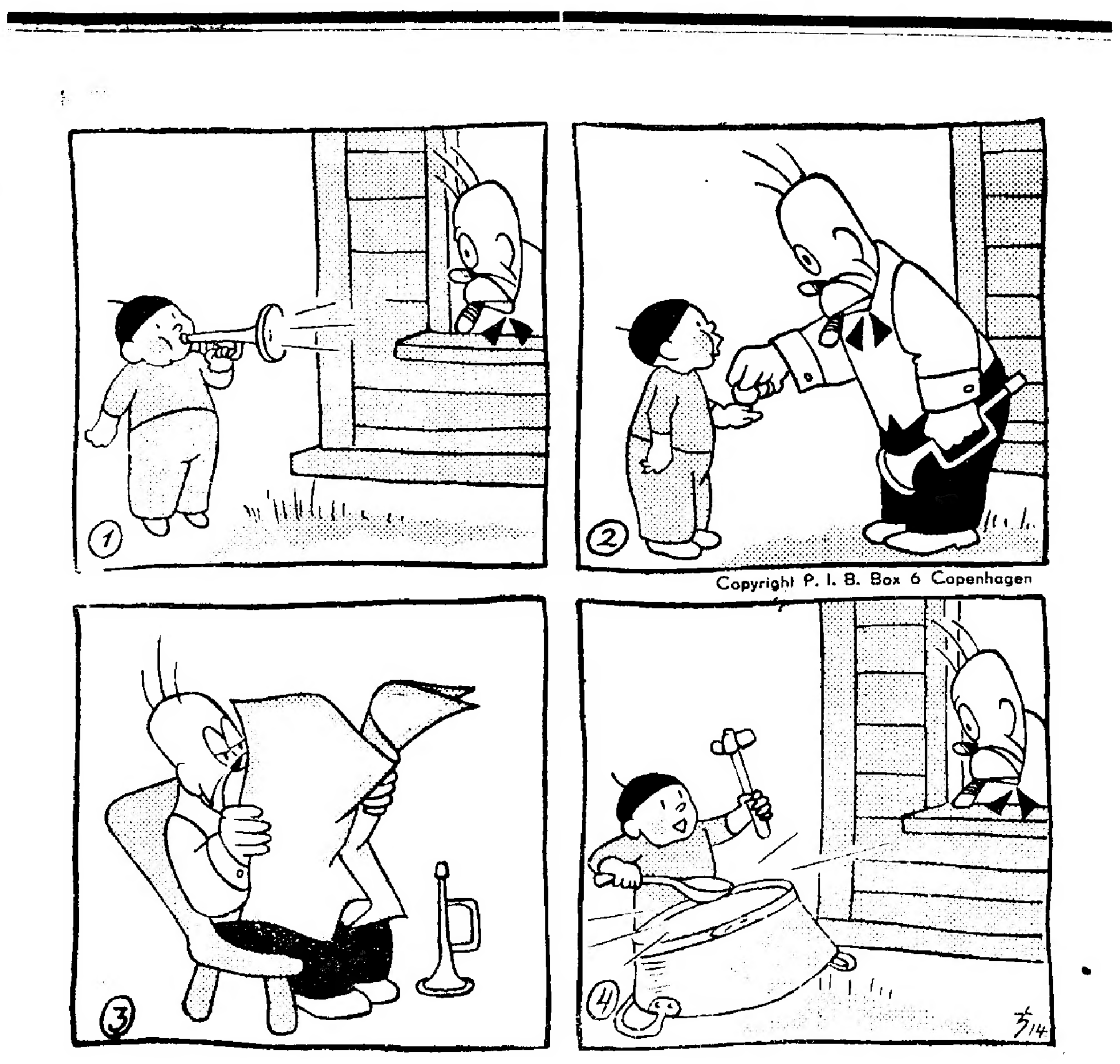
Daarom acht ik 't mogelijk, zegt Clement Vautel, dat de meeste aanzittenden aan het beruchte banket van Goede Vrijdag volkomen beantwoorden aan deze definitie."

Altijd dezelfde.

Men weet dat Generaal Goering evenals vroeger de Duitse keizer een zwak heeft voor mooie uniformen.

't Moet gebeurd zijn, daags voor zijn huwelijk, dat de morgens de kamerdienaar het slaapvertrek van den generaal binnenkwam met de boodschap: „Excellentie, de waterleiding op de badkamer is gesprongen, het water staat reeds tien centimeter hoog."

Zonder zich een ogenblik te bedenken commandeert Goering: „Breng mij mijn admiraals-uniform!"

Adamson wenst stilte.